

TÁLKNAFJARÐARHREPPUR
TILLAGA AÐ BREYTINGU Á DEILISKIPULAGI
NORÐUR-BOTN

Greinargerð

5. september 2022

Samþykktir

Deiliskipulag þetta sem auglýst hefur verið
skv. 43. gr. skipulagslaga nr. 123/2010 m.s.br.
frá _____ til _____ 20____
var samþykkt í sveitarstjórn
þann _____ 20____

Auglýsing um gildistöku deiliskipulagsins var
birt í B-deild Stjórnartíðinda
þann _____ 20____

Önnur skipulagsgögn

Tálknafjarðarhreppur. Tillaga að breytingu á deiliskipulagi. Norður-Botn. Skipulagsuppdrættir 1 og 2,
dags. 5. september 2022. A1 - mkv. 1:2.500

Efnisyfirlit

1	Tilgangur og markmið skipulagsbreytingar og umhverfismats	1
2	Málsmeðferð, kynning, umsagnir og samráð	3
3	Tengsl skipulagsáætlana við aðrar áætlanir	6
3.1	Aðalskipulag Tálknafjarðarhrepps 2006-2018	6
3.2	Gildandi deiliskipulag.....	7
3.3	Aðrar stefnumótandi áætlanir	10
3.4	Matsskylda og leyfi	11
4	Umhverfi og staðhættir á skipulagssvæðinu	12
4.1	Núverandi nýting	12
4.2	Náttúruvá	12
4.3	Náttúrufar og náttúruminjar	13
4.4	Menningarminjar	15
5	Deiliskipulagsbreyting	16
5.1	Deiliskipulagsbreyting á uppdrætti	16
5.2	Deiliskipulagsbreyting í greinargerð	18
5.2.1	Landnotkun, liður 3.1.....	18
5.2.2	Lóðir, liður 3.2	18
5.2.3	Byggingarreitir, liður 3.3	19
5.2.4	Gerð bygginga og hæðarlega, liður 3.4.....	19
5.2.5	Bílastæði og vinnusvæði, liður 3.5.....	19
5.2.6	Eldistjarnir, liður 3.6	20
5.2.7	Borholur, liður 3.7	20
5.2.8	Efnistaka, liður 3.8.....	20
5.2.9	Veitur, liður 3.9.....	21
5.2.10	Vegir, liður 3.10	21
5.2.11	Lýsing, liður 3.11.....	21
5.2.12	Aðföng og úrgangur, liður 3.12	21
5.2.13	Gönguleiðir, liður 3.13	21
5.2.14	Frágangur liður 3.14	22
5.2.15	Menningarminjar, liður 3.15	22
5.2.16	Vöktun, liður 3.16.....	23
5.2.17	Háspennulínur, nýr liður 3.17.....	23
5.2.18	Hnitaskrá, nýr liður 3.18	23
6	Mat á umhverfisáhrifum stækkunar á seiðaeldisstöð	25
6.1	Tilkynning um matsskyldu stækkunar seiðaeldisstöðvar.....	25
6.2	Ákvörðun Skipulagsstofnunar um matsskyldu seiðaeldisstöðvar	25
7	Umhverfismatsskýrsla	27
7.1	Viðfangsefni, nálgun og áherslur í umhverfismati.....	27
7.2	Áhrif deiliskipulagsbreytingarinnar og eftirfylgni	32
8	Heimildir.....	42

1 Tilgangur og markmið skipulagsbreytingar og umhverfismats

Hér er sett fram deiliskipulagsbreyting og umhverfismat áætlana fyrir breytingu deiliskipulags í landi Norður-Botns í Tálknafjarðarhreppi. Breytingin er unnin skv. 40. gr skipulagslaga nr. 123/2010.

Ástæða breytingarinnar er stækkun seiðaeldisstöðvarinnar í Norður-Botni. Stækkunin er tilkynningarskyld til ákvörðunar Skipulagsstofnunar um matskyldu skv. 6. gr. laga nr. 106/2000 um mat á umhverfisáhrifum. Það er í samræmi við ákvæði til bráðabirgða í lögum um umhverfismat framkvæmda og áætlana nr. 111/2021, þar sem ferlið hófst fyrir gildistöku þeirra laga. Framkvæmdin var tilkynnt til Skipulagsstofnunar í mars 2021. Skipulagsstofnun ákvarðaði að framkvæmdin skyldi ekki háð mati á umhverfisáhrifum skv. Ákvörðun um matsskyldu, dags. 22. júní 2022. Deiliskipulagsbreytingin fellur undir lög um umhverfismat framkvæmda og áætlana nr. 111/2021. Áætlunin er unnin samkvæmt skipulagslögum nr. 123/2010, hún er tekin fyrir í sveitarstjórn Tálknafjarðarhrepps og umhverfismatsskýrsla er því unnin samhliða skipulagsbreytingunni. Fyrirspurn um matsskyldu er unnin og kynnt sér. Fyrri stækkun eldisins úr 200 t í 1000 t/ári var tilkynnt árið 2016. Var það niðurstaða Skipulagsstofnunar að framkvæmdin væri ekki háð mati á umhverfisáhrifum, sjá kafla 3.4.

Markmið skipulagsbreytingarinnar er að skapa svigrúm fyrir stækkun seiðaeldisstöðvarinnar í Norður-Botni og að staðsetja efnistökusvæðin í Botnsdal á réttum stöðum. Breyta þarf heimildum til uppbyggingar á byggingarreitum I og II í deiliskipulagi Norður-Botns.

Í gildandi deiliskipulagi eru tveir byggingarreitir; I - Norður-Botn og II - Keldeyri. Eftir breytingu aðalskipulags er heimild fyrir seiðaeldi með lífmassa allt að 2400 t/ári í Norður-Botni, sjá kafla 3.1. Í deiliskipulagsbreytingunni er gert ráð fyrir að framleiðslugetan verði 2200 t/ári á byggingarreit I en að hún verði óbreytt 200 t/ári á byggingarreit II. Í samræmi við niðurstöður umhverfismats aðalskipulagsbreytingar er dregið úr umfangi bygginga á byggingarreit II. Deiliskipulagsbreytingin tekur til staðsetningar og stærðar mannvirkja ásamt umfangi reksturs seiðaeldisstöðvar og tengdrar starfsemi á byggingareit I og II.

Skipulags- og matslýsing fyrir breytingu aðalskipulags og deiliskipulags í Norður-Botni tók til svæðis norðan Þjóðveggar 63, Bíldudalsveggar. Í ábendingu Skipulagsstofnunnar sem barst vegna skipulagslýsingar breytingarinnar var bent á að efnistökusvæði E3 skv. aðalskipulagi sé ekki afmarkað í gildandi deiliskipulagi. Einnig að í gildandi deiliskipulagi sé afmarkað efnistökusvæði inni í Botnsdal sem ekki eigi sér skipulagsgrunn í aðalskipulagi. Þá liggur fyrir umsókn um framkvæmdaleyfi fyrir efnistöku á svæði E6. Í kjölfarið hefur verið ákveðið að láta breytingartillögu ná til alls skipulagssvæðis gildandi deiliskipulags, að skilgreina efnistökusvæði nánar og að sýna lóðarmörk Þjóðveggar í skipulaginu. Í deiliskipulaginu er ekki tekin afstaða til uppbyggingar á iðnaðarsvæði I11. Í aðalskipulagsbreytingu, sem unnin er samhliða þessu skipulagi, er staðsetning efnistökusvæðanna lagfærð.

Vegagerðin sendi ábendingu vegna skipulagslýsingar breytingarinnar um nýja veglínu Þjóðveggarins sem verið var að hanna. Í kjölfarið var veglínunni breytt í skipulaginu á 800 metra kafla.

Skipulagssvæðið er stækkað til norðurs út fyrir stórstraumsfjöru. Það er gert, þar sem nauðsynlegt er að framlengja frárennislögn til norðurs og tryggja viðunandi rennsli við útrás frárennslis skv. starfsleyfi. Skipulagssvæðið er einnig stækkað til vesturs til að ná utan um breytingar á Þjóðvegi.

Arctic Smolt hf. hefur verið með starfsemi á svæðinu frá 2011 en í Norður-Botni hefur verið stundað fiskeldi frá síðari hluta síðustu aldar. Unnið er að talsverðum breytingum á seiðaeldisstöðinni í Norður-Botni, þar sem elstu mannvirkin hafa verið leyst af hólmi með nýjum og fullkomnari húsakosti. Fyrirtækið vinnur að uppbyggingu landeldisstöðvar með fullkomnum hreinsi- og endurnýtingarbúnaði (Recirculating Aquaculture System). Stækkun stöðvarinnar gerir ráð fyrir eldishúsum með samtals um 60.000 m³ kerjarými. Vatnsnotkunin verður afar lítil miðað við vatnsnotkun í hefðbundnum eldisstöðvum hér á landi. Yfir 90% vatns verður endurnýtt og því er ekki þörf á fjölgun borhola.

Vatnsnotkunin í Norður-Botni hefur verið um 250 l/sek miðað við gegnumstreymi þegar lífmassi er í hámarki. Við innleiðingu nýrra kerfa mun vatnsnotkun fara niður í 160 l/sek þrátt fyrir framleiðsluaukningu.

Arctic Smolt hf. hefur hlotið umhverfisvottun ASC¹ en vottunin tekur til málefna er varða líffræðilega fjölbreytni, fæðu, mengun, sjúkdóma og félagslega þætti. Nákvæmar upplýsingar um eldisstöðina eru að finna í tilkynningarskýrslu Arctic Smolt hf. dags. 14. október 2016 og í nýrri tilkynningu, dags. desember 2021.

¹ Aquaculture Stewardship Council

2 Málsmeðferð, kynning, umsagnir og samráð

Skipulags- og matslýsing vegna breytingar á Aðalskipulagi Tálknafjarðarhrepps 2006-2018 og breytingar á deiliskipulagi fyrir Norður-Botn var auglýst 11. mars 2020 með fresti til að leggja fram athugasemdir til 29. mars. Áður hafði lýsingin verið auglýst í nóvember 2019.

Lýsingin var send eftirfarandi opinberu stofnunum til umsagnar:

- Skipulagsstofnun
- Umhverfisstofnun
- Heilbrigðiseftirlit Vestfjarða
- Matvælastofnun
- Hafrannsóknarstofnun
- Veðurstofa Íslands
- Vegagerðin
- Náttúrufræðistofnun Íslands
- Minjastofnun Íslands

Níu umsagnir bárust eftir seinni kynningu. Ekki barst umsögn frá Matvælastofnun. Taflan fyrir neðan sýnir yfirlit yfir umsagnir sem bárust við báðar kynningar lýsingarinnar.

Tafla 2.1 Umsagnir við skipulags- og matslýsingu

Nafn	Aðili	Dags.	Ábendingar
Málfríður Kristianssen	Skipulagsstofnun	26. nóv 2019	Ýmsar ábendingar sem varðar ósamræmi. Stofnunin lagði til að lýsingin yrði leiðrétt.
Málfríður Kristianssen	Skipulagsstofnun	2. apríl 2020	Ábendingar um ákvæði fyrir iðnaðarsvæði I3 og I11, byggingarreiti. Efnistökusvæði E3 og í botni dalsins ásamt umsögn Fiskistofu.
Axel Benediktsson og Steinar Rafn Beck Baldursson	Umhverfisstofnun	27. apríl 2020	Ábendingar varðandi votlendi, vistgerðir og fráveitu.
Hlynur Reynisson	Heilbrigðiseftirlit Vestfjarða	26. mars 2020	Ekki gerðar athugasemdir.
	Matvælastofnun		Ekki borist umsögn frá Matvælastofnun.
Guðni Magnús Eiríksson	Fiskistofa	15. maí 2020	Ábending um að framkvæmdir eru háðar leyfi Fiskistofu skv. 33.gr. laga nr. 61/2006 um lax- og silungsveiði.
Ingvar Kristinsson	Veðurstofa Íslands	9. des 2019	Ábending um að skoða þurfi ofanflóðaaðstæður að nýju.
Árni Snorrason	Veðurstofa Íslands	31. mars 2020	Ekki gerðar athugasemdir.
Birgitta Rán Ásgeirsdóttir	Vegagerðin	10. des 2019	Ábending um nýja veglínu.
Trausti Baldursson	Náttúrufræðistofnun	10. des 2019	Ýmsar ábendingar varðandi náttúrufar.
Trausti Baldursson	Náttúrufræðistofnun	26. mars 2020	Ekki gerðar athugasemdir. Tekið þó fram að búið sé að taka tillit til ýmissa ábendinga frá Ní vegna fyrri lýsingar, dags. 10. des. 2019.

Magnús A. Sigurðsson	Minjastofnun Íslands	2. des 2019	Ábending um kröfu um húsaskráningu.
Halldór Ó. Zoëga	Samgöngustofa	17. des 2019	Gerir ekki athugasemdir við lýsinguna.
Halldór Ó. Zoëga	Samgöngustofa	31. mars 2020	Gerir ekki athugasemdir við lýsinguna.

Við gerð tillögu að breytingu skipulagsins var leitað samráðs við Vegagerðina vegna færslu þjóðvegarins.

Einnig var óskað eftir því við Veðurstofu Íslands að ofanflóðaaðstæður væru skoðaðar m.t.t. stækkunar byggingarreits I. Í niðurstöðu Veðurstofunnar segir að þar sem byggingarreiturinn liggir að stórum hluta í yfir 15° sjónarhorni frá fjallshlíðinni sem er vestan við reitinn og upptakahalli snjóflóða er til staðar á stóru bili í fjallshlíðinni, þá sé þörf á staðbundnu hættumati. Einnig er vitað til þess að snjóflóð hafi fallið í fjallshlíðinni. Í framhaldinu var óskað eftir því við Veðurstofuna að unnið yrði staðbundið hættumat fyrir svæðið og að matið liggi fyrir á auglýsingartíma skipulagsins.

Tillaga á vinnslustigi að breytingu deiliskipulags Norður-Botns var kynnt íbúum Tálknafjarðarhrepps þann 16. desember 2020.

Tillagan var send eftirfarandi opinberum stofnunum til umsagnar:

- Skipulagsstofnun
- Umhverfisstofnun
- Heilbrigðiseftirlit Vestfjarða
- Matvælastofnun
- Fiskistofa
- Veðurstofa Íslands
- Vegagerðin
- Náttúrufræðistofnun Íslands
- Minjastofnun Íslands
- Samgöngustofa

Fimm umsagnir bárust varðandi innihald greinargerðar. Ekki barst umsögn frá Skipulagsstofnun.

Tafla 2.2 Umsagnir um vinnslutillögu að deiliskipulagsbreytingu.

Nafn	Aðili	Dags.	Ábendingar
Axel Benediktsson og Björn Stefánsson	Umhverfisstofnun	11. janúar 2021	Ábendingar um gögn. Ábendingar varðandi vistfræði, rask og ásynd, úrgang, fráveitu í sjó og efnistöku í ám.
Magnús A. Sigurðsson	Minjastofnun Íslands	15. desember 2020	Ábending um umgengni við minjar.
Hlynur Reynisson	Heilbrigðiseftirlit Vestfjarða	26. mars 2021	Engar athugasemdir
Halldór Zoëga	Samgöngustofa	7. febrúar 2021	Engar athugasemdir
Sigurður Friðgeir Friðriksson	Vegagerðin	19. janúar 2021	Engar athugasemdir

Aðal- og deiliskipulagstillögurnar voru teknar fyrir í skipulagsnefnd þann 7. júlí 2022. Nefndin samþykkti samhljóða fyrirleggjandi tillögur og lagði til við sveitarstjórn að skipulagsfulltrúa verði falið að auglýsa tillögurnar.

Þann 16. ágúst 2022 sendi Tálknafjarðarhreppur Skipulagsstofnun aðalskipulagsbreytinguna til athugunar að nýju. Samhliða því voru aðal- og deiliskipulagstillögurnar einnig sendar umsagnaraðilum til umsagnar fyrir auglýsingu.

Umsagnir bárust frá eftirfarandi aðilum:

- Minjastofnun Íslands
- Heilbrigðiseftirlit Vestfjarða
- Vegagerðin
- Náttúrufræðistofnun

Tafla 2.3 Umsagnir við tillögu deiliskipulagsbreytingar, fyrir auglýsingu

Nafn	Aðili	Dags.	Ábendingar
Hlynur Reynisson	Heilbrigðiseftirlit Vestfjarða	29. ágúst 2022	Ekki gerðar athugasemdir.
Magnús A. Sigurðsson	Minjastofnun Íslands	25. ágúst 2022	Bent er á að skipulagssvæðið hafi verið fornleifaskráð. Girða verði um þær minjar sem eru í hættu og að minjar verði merktar svo hægt verði að komast hjá óþarfa skemmdum.
Sigurður Friðgeir Friðriksson	Vegagerðin	1. September 2022	Ekki gerðar athugasemdir.
Borgný Katrínardóttir	Náttúrufræðistofnun Íslands	2. september 2022	Ábending um að upplýsingar um núverandi stöðu á lífríki framkvæmdarsvæðisins séu ófullnægjandi og að bæta þurfi úr því. Samfella búsvæða er mikilvæg því dýralífi sem þrífst á strandsvæðum. Framkvæmdir þurfa að taka mið af því að ekki sé verið að hindra eðlilegt far þeirra til lengri tíma.

Tekið hefur verið tillit til athugasemdanna og greinargerðin uppfærð í samræmi við þær.

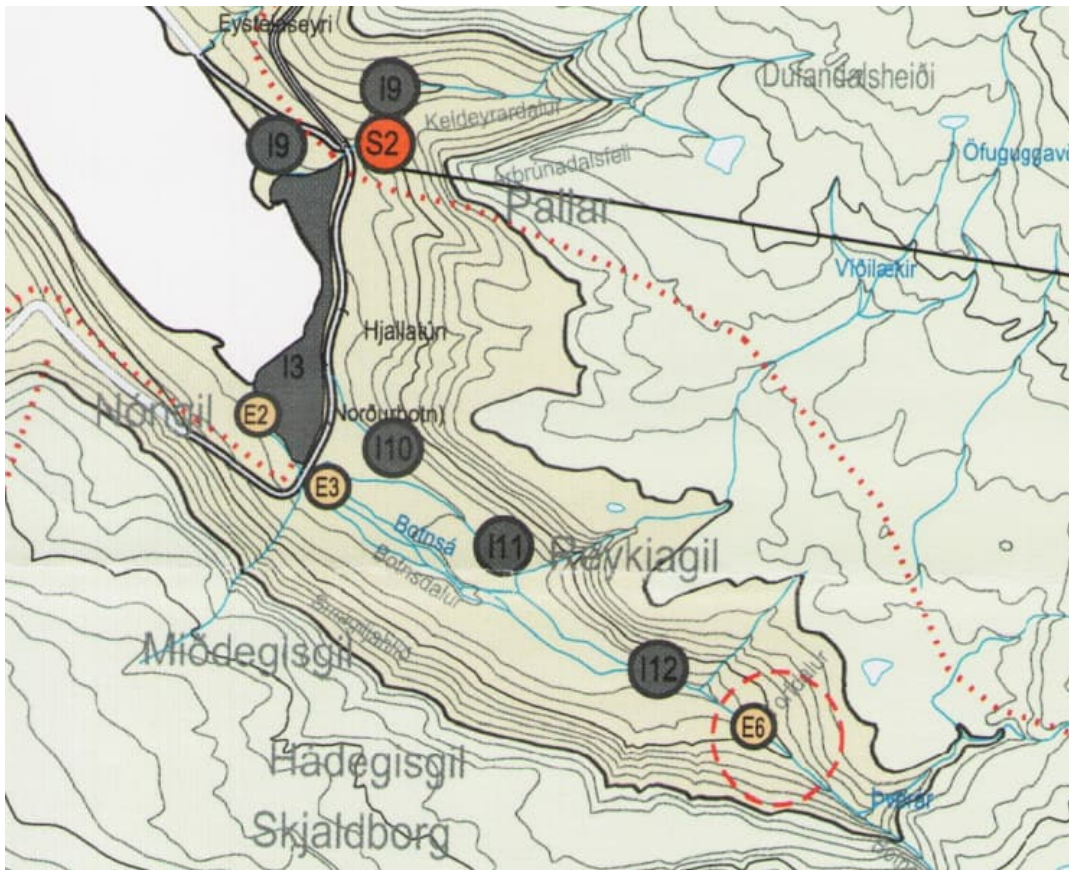
Ákvörðun Skipulagsstofnunar um matsskyldu framleiðsluaukningar lá fyrir 22. júní 2022 og hefur verið tekið mið af niðurstöðu stofnunarinnar við útfærslu skipulagsins.

3 Tengsl skipulagsáætlana við aðrar áætlanir

3.1 Aðalskipulag Tálknafjarðarhrepps 2006-2018

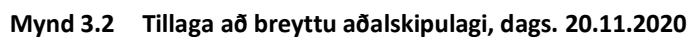
Aðalskipulag Tálknafjarðarhrepps 2006-2018 var staðfest 15.12.2006 en þar er gert ráð fyrir fiskeldi á svæði I3 og efnistökusvæði E2.

Tvær breytingar sem varða Norður-Botn hafa verið gerðar á skipulaginu og tóku þær gildi 28.07.2014 og 26.05.2015. Í fyrri breytingunni var iðnaðarsvæði I3 stækkað og heimildir skilgreindar auk þess sem iðnaðarsvæðum var fjölgað vegna fiskeldis, borhola og smávirkjunar. Í seinni breytingunni var efnistökusvæði E6 skilgreint í Botnsdal.

Mynd 3.1 Aðalskipulag Tálknafjarðarhrepps 2006-2018, dags. 2015

Ný breyting á aðalskipulaginu er unnin samhliða deiliskipulagsbreytingu þessari. Breyting aðalskipulagsins varðar heimildir á iðnaðarsvæðum I3 og I11, færslu þjóðvegur 63 og staðsetningu efnistökusvæða E3 og E6. Heimildir til framleiðslu á iðnaðarsvæði I3 verður aukin í 2400 t/ári af lífmassa og hámarks byggingarmagn verður 45.000 m². Þjóðvegur 63, Bíldudalsvegur, færist til suðausturs, með nýrri brú yfir Botnsá u.þ.b. 120 metrum ofar en núverandi brú og gönguleið fylgir veginum. Efnistökusvæði E3 færist fram dalinn að I11 og efnistökusvæði E6 færist norðvestan við iðnaðarsvæði I12.

3.2 Gildandi deiliskipulag

Deiliskipulagið *Norður-Botn, Tálknafjarðarhreppur*, dags. október 2013 og breytt í ágúst og september 2014, tók gildi 28.11.2014 með auglýsingu nr. 1039/2014 í B-deild Stjórnartíðinda. Deiliskipulagið nær til 130 ha svæðis í landi Norður-Botns og er sett fram í greinargerð og tveimur uppdráttum. Heimildir þess skipulags eru tilgreindar í töflu 3.4 og uppdráttirnir eru í myndum 3.3 og 3.4.

Tafla 3.1 Heimildir í gildandi deiliskipulagi

Mynd 3.3 Deiliskipulag Norður-Botns, uppdráttur 1, fyrir breytingu

Mynd 3.4 Deiliskipulag Norður-Botns, uppdráttur 2, fyrir breytingu

3.3 Aðrar stefnumótandi áætlanir

Skipulagsáætlunin tengist eftirfarandi stefnumótandi áætlunum:

Tafla 3.2 Aðrar stefnumótandi áætlanir

Heiti áætlunar	Tengsl breytingatillagnar við aðrar áætlanir
Landsskipulagsstefna 2015-2026	Kafli 2.1.1 um sjálfbæra byggð í skipulagsáætlunum: Við skipulagsgerð sveitarfélaga verði miðað að því að styðja og styrkja samfélag viðkomandi byggðarlags með því að beina vexti að þeim kjörnum sem fyrir eru. Kafli 2.2.1 um að byggð falli að landslagi og náttúru. Skipulagsáætlanir sveitarfélaga marki stefnu um gæði og yfirbragð byggðar og annarra mannvirkja í dreifbýli. Kafli 2.2.2 um náttúru, menningararf og heilnæmt umhverfi. Leitast skal við að varðveita náttúru- og menningargæði sem hafa staðbundið eða víðtækara gildi út frá sögu, náttúrufari eða menningu. Kafli 2.8.1 um skipulagsgerð með tilliti til náttúruvár og loftslagsbreytinga: Við skipulagsgerð sveitarfélaga verði tekið tillit til þeirrar hættu sem stafar af náttúruvá, svo sem snjóflóðum, skriðuföllum, vatnsflóðum, eldgosum, jökulhlaupum og jarðskjálftum. Kafli 3.3.2 um heilnæmt umhverfi: Stuðlað verði að heilnæmu umhverfi með viðeigandi ráðstöfunum varðandi vatnsvernd, vatnsveitu, fráveitu, úrgangsmeðhöndlun, hljóðvist og loftgæði. Sérstaklega verði hugað að umhverfisvænum lausnum þar sem það á við, svo sem varðandi möguleika á flokkun og endurvinnslu, sjálfbærum ofanvatnslausnum og aukinni nýtni við auðlindanotkun við skipulagsgerð sveitarfélaga. Kafli 4.1 um sjálfbæra nýtingu auðlinda: Skipulag nýtingar á haf- og strandsvæðum grundvallist af heildarsýn á málefnum hafsins þar sem viðhaldið verði heilbrigði, líffræðilegri fjölbreytni og framleiðslugetu hafsins. Skipulagsákvæðanir um staðbundna nýtingu á haf- og strandsvæðum byggist á vistkerfisnálgun og stuðli þannig að viðhaldi vistkerfa og sjálfbærri nýtingu auðlinda.
Byggðaáætlun 2018-2024	Flutnings- og dreifikerfi raforku mæti þörfum atvinnulífs og almennings alls staðar á landinu hvað varðar flutningsgetu og öryggi við afhendingu og kostir smávirkjana verði kannaðir. Stuðlað verði að notkun á vistvænni orku í stað jarðefnaeldneytis.
Sóknaráætlun Vestfjarða 2020-2024	Tækifæri í uppbyggingu í fiskeldi. Vilji til að auka framleiðni og vöxt fyrirtækja. Vilji til að virkja sjávarútvegs- og fiskeldisklasa.
Kaupmannahafnarsamningurinn	Kaupmannahafnarsamningurinn (Copenhagen agreement) um mengun sjávar er norrænn samningur um samvinnu í baráttu gegn mengun sjávar af völdum olíu og annarra skaðlegra efna og fjallar um gagnkvæma samvinnu Norðurlandanna komi til óhappa af völdum olíu og annarra hættulegra efna (Umhverfisstofnun, e.d.).
Samningur um líffræðilega fjölbreytni	Samningur SP um líffræðilega fjölbreytni (Convention on Biological Diversity) miðar að því að varðveita líffræðilega fjölbreytni jarðarinnar.
OSPAR	Í gildi er samningur um verndun hafrýmis Norðaustur-Atlantshafsins (OSPAR). Til samræmis við samninginn verður að gæta þess að ekki verði gengið á líffræðilegan fjölbreytileika, ekki hljóttist mengun sjávar af framkvæmdinni og að stöðin verði búin bestu fánlegri tækni.

Ramsarsamningurinn um votlendi	Markmið samningsins er að stuðla að verndun og skynsamlegri nýtingu votlendissvæða í heiminum, sérstaklega sem lífsvæði fyrir votlendisfugla. Votlendissvæði er m.a. skilgreint sem grunnsævi þar sem dýpi er innan við sex metra. Samningsaðilum ber að undirbúa og framkvæma skipulag þannig að stuðlað sé að vernd votlenda sem eru á skránni, svo og skynsamlegri nýtingu votlenda innan lögsögu þeirra svo sem unnt er. Þrjú votlendissvæði hafa verið tilnefnd af hálfu Íslands (Umhverfis- og auðlindaráðuneytið, 2016) en ekkert þeirra innan deiliskipulagssvæðis.
---------------------------------------	---

3.4 Matsskylda og leyfi

Fyrirhuguð stækkun seiðaeldisstöðvar í Norður-Botni er tilkynningarskyld til Skipulagsstofnunar og var tilkynning send til hennar til ákvörðunar um matsskyldu. Á grundvelli fyrirbyggjandi gagna er það niðurstaða Skipulagsstofnunar að fyrirhuguð framkvæmd sé ekki líkleg til að hafa í för með sér umtalsverð umhverfisáhrif, sbr. þau viðmið sem tilgreind eru í 2. viðauka laga um umhverfismat framkvæmda og áætlana. Niðurstaða stofnunarinnar er að framkvæmdin skuli ekki háð mati á umhverfisáhrifum. Tekið hefur verið mið af niðurstöðu Skipulagsstofnunar.

Áður hefur verið tilkynnt um stækkun leyfis seiðaeldisstöðvarinnar, sjá kafla 6.

Framkvæmdin er háð framkvæmda- og byggingarleyfi Tálknafjarðarhrepps skv. 13. gr. skipulagslaga, sbr. reglugerð um framkvæmdaleyfi og sbr. reglugerð um byggingarleyfi.

Framkvæmdin er einnig háð rekstrarleyfi Matvælastofnunar skv. lögum um fiskeldi nr. 71/2008 og starfsleyfi Umhverfisstofnunar samkvæmt lögum um hollustuhætti og mengunarvarnir nr. 7/1998.

Þá er nýting grunnvatns háð leyfi Orkuskiptunar samkvæmt 6. gr. laga um rannsóknir og nýtingu á auðlindum í jörðu nr. 57/1998. Framkvæmdin er háð ýmsum leyfum sem Heilbrigðiseftirlit Vestfjarða gefur út.

4 Umhverfi og staðhættir á skipulagssvæðinu

Skipulagsbreytingin tekur til alls núverandi deiliskipulagssvæðis sem er 130 ha auk 2,6 ha svæðis norður og 0,9 ha til vesturs af núverandi skipulagsmörkum.

Svæðið neðan Þjóðveg 63, Bíldudalsvegur, er í 0-5 m.y.s. Það einkennist af starfsemi seiðaeldisstöðvarinnar og því að mikil og hröð uppbygging hennar á sér stað. Eldri eldistjarnir eru í fjörunni en eru ekki í notkun. Afleggjari er að eldisstöðinni frá Þjóðveginum sunnan Hjallatúns og annar vegur liggur frá Þjóðveginum niður með ánni að efnistökusvæðinu við Botnsárós. Þaðan liggja tveir vegir að eldisstöðinni. Landið er graslent, framræst tún. Stækkun skipulagssvæðisins nær að stórstraumsfjöru yfir sjávarleirur. Byggðalínan liggur yfir leirurnar og þar standa tvö möstur.

Eldið fer fram í nýlegum byggingum.

Ofan Þjóðvegur eru heimatún og landspildan Hjallatún þar sem eru íbúðarhús og útihús. Fiskgengd er í Botnsá, sem rennur í dalsbotninum, að Botnsgljúfri. Landið er rýrt. Efni hefur verið tekið úr árfarveginum og ánni verið ýtt til hliðar með gördum. Þessu fylgir töluvert rask.

Tengivirkid Keldeyri er við Þjóðvegin og utan skipulagssvæðisins. Þaðan liggur 66 kV loftlína til Patreksfjarðar og Bíldudals og 11 kV loftlína og jarðstrengur til Tálknafjarðar. Tálknafjarðarlína 1 sem er 66 kV loftlína liggur til austurs að Mjólka. Auk þess liggur 11 kV jarðstrengur með Þjóðveginum að seiðaeldisstöðinni.

Vísað er til frekari lýsingar á umhverfi og staðháttum í tilkynningarskýrslu vegna fyrirspurnar um matsskyldu fyrir seiðaeldisstöð Arctic Smolt í Norður-Botni, dags. desember 2021.

4.1 Núverandi nýting

Rekstaraðili framleiðir laxa- og regnbogasilungsseiði í Norður-Botni. Starfsleyfi til framleiðslu á 1000 t/ári af laxa- og regnbogasilungaseiðum var gefið út af Umhverfisstofnun 10.01.2019. Árið 2020 var framleiðslan um 485 t og áætluð er framleiðsla 2021 er um 500 t.

Öll framleiðsla fer fram innan byggingarreits I, Norður-Botn.

Innan byggingarreitsins er eldisstöð sem samanstendur af þremur eldishúsum sem eru byggð á tímabilinu 2016-2018 og rafstöð. Upphaflega fór starfsemin að mestu leyti fram í útihúsi sem var breytt í fiskeldisstöð í lok síðustu aldar. Þessi mannvirki hafa verið fjarlægð.

Fimmtán borholur eru á jörðinni Norður-Botn, ellefu heitavatnsholur og fjórar kaldavatnsholur. Allar heitavatnsholurnar og tvær kaldavatnsholur eru innan byggingarreits I en tvær kaldavatnsholur eru utan hans. Eldri seiðaeldisstöðin byggðist eingöngu á gegnumstreymi vatns og var vatnsnotkunin um 250 l/sek þegar lífmassinn var í hámarki. Með innleiðingu nýrra kerfa í endurnýtingarstöðvunum verður endurnýting vatns um 90% og vatnsnotkun því töluvert minni.

Efnistaka fer fram á svæði E2 og E3 skv. aðalskipulagi. Vegna þessa hefur farvegur Botnsár verið færður til suðvesturs.

Vegslóðar eru víða um dalinn og liggja að efnistökusvæðum og borholum.

4.2 Náttúruvá

Við gerð gildandi skipulags var skipulagssvæðið metið með tilliti til hættu vegna ofanflóða í samræmi við lög nr. 49/1997. Veðurstofa Íslands vann hættumatið og bærust niðurstöður 30.12.2012. Stofnunin taldi að ekki væri þörf á formlegu ofanflóðahættumati enda sé byggingarreiturnar vel staðsettar m.t.t. ofanflóða. Vegna stækkunar byggingarreitsins var leitað aftur til Veðurstofunnar um mat á því hvort þörf væri á hættumati vegna ofanflóða. Niðurstaða Veðurstofunnar var sú að þörf væri á staðbundnu hættumati.

Veðurstofa Íslands vann í framhaldinu staðbundið hættumat fyrir Norður-Botn, dags. 18.2.2021. Niðurstaða matsins var sú að líklega væru snjóflóð á svæðinu ekki algeng. Mögulegt er að byggingarreitnum stafi hætta af snjóflóðum úr einstökum upptakasvæðum en líklega myndu þau flóð fylgja veginum og þaðan út í Botnsá, innan við reitinn. A-lína hættumatsins liggur við efri mörk reitsins og liggur hann því að stærstum hluta utan hættusvæða. Samkvæmt reglugerð nr. 505/2000 er leyfilegt að reisa atvinnuhúsnæði á áður óskipulögðum svæðum á A-svæði. Byggingarreiturinn stenst því hættumat fyrir atvinnuhúsnæði.²

Áhætta vegna hækkunar sjávar eða sjávarflóða hefur ekki verið metin á skipulagssvæðinu. Ljóst er að sjávarborð mun hækka í framtíðinni auk þess sem landsig er víða þekkt á Vestfjörðum. Tálknafjörður er þó meðal þeirra svæða þar sem lítil hætta er á landbroti og sjávarflóðum. Þar sem skipulagssvæðið er í botni fjarðarins er álitid að flóðahætta sé lítil þar sem skjól er að finna frá úthafsöldunni. Gólfkóti bygginga er í um 5 m hæð yfir sjávarmáli og þrátt fyrir nálægð við sjó er landhæð álitin það mikil að ekki sé líklegt að hætta stafi af hækkun sjávarborðs á líftíma mannvirkjanna.

4.3 Náttúrufar og náttúruminjar

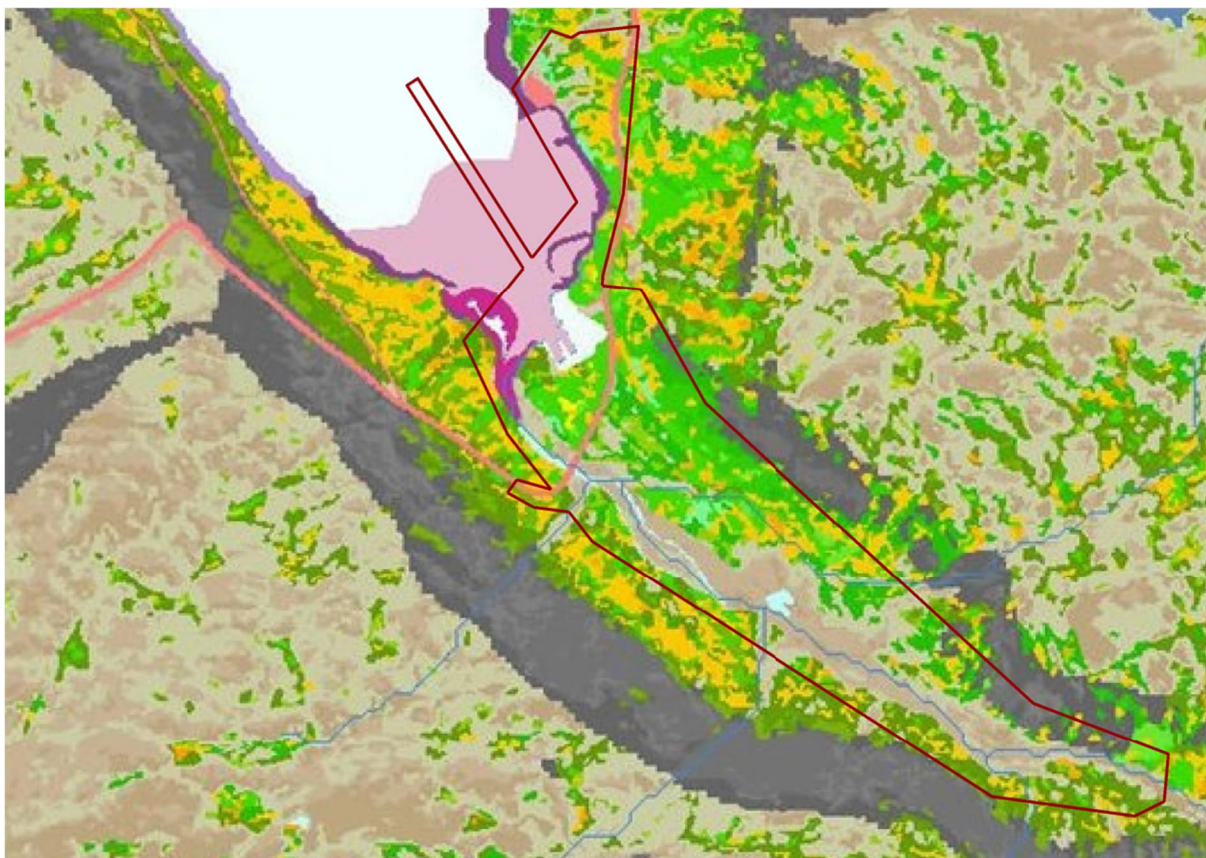
Gróðurfar og landslag á hluta landsvæðisins er raskað þar sem byggingarframkvæmdir hafa átt sér stað og eldistjarnir hafa verið mótaðar. Í Botnsá er efnistaka með tilheyrandi raski.

Tafla 4.1 sýnir vistgerðir á skipulagssvæðinu þar sem breytingar eru fyrirhugaðar skv. vistgerðarkorti Náttúrufræðistofnunar Íslands. Sandmaðksleirur eru í botni fjarðarins. Ekki er talið að sjávarfitjavist sé að finna á svæðinu.

Óseyrar eru í Botnsárósi. Lax gengur í Botnsá síðsumars og sumarið 2014 framkvæmdi Náttúrustofa Vestfjarða athugun á því hversu langt fiskgengi árinna er. Samkvæmt niðurstöðunum er það um 3 km eða að mynni Botnsgljúfurs. Svæðið er ekki á náttúruminjaskrá.

Skipulagssvæðið er innan afmarkaða svæðisins á mynd 4.1.

² Þorbjörg Sigfúsdóttir og Magni Hreinn Jónsson, 2021.

Mynd 4.1 Vistgerðarkort Náttúrufræðistofnunar Íslands, auk skipulagsmarka. Sótt á <http://vistgerdakort.ni.is/>

Tafla 4.1 Vistgerðir

Vistgerð	Vistgerðarnr. /EUNIS flokkun	Lýsing	Verndargildi
Sandmaðksleirur	F2.31	Sandmaðksleirur eru meðal mikilvægustu fæðusvæða vaðfugla hér á landi og mjög mikilvægt fæðusvæði tjalds og sandlóu. Vistgerðin er á lista Bernarsamningsins frá 2014 yfir vistgerðir sem þarfnast verndar.	Hátt
Óseyrar	F2.2	Setfjörur í næsta nágrenni við ármynni. Yfirleitt úr misgrófu seti og oft liggja stærri steinvölur á víð og dreif um fjöruna. Töluvert af mávum og æðarfuglum nýtir óseyrar til hvíldar og baða. Þær eru lítið nýttar til fæðuöflunar; þó einkum af mávum og tjöldum.	Lágt
Grýttur sandleir	F2.4	Setfjara þar sem fjörubeðurinn er samsettur af misstórum flákum af leir, sandi, mól, steinvölum og hnúllungum í ýmsum hlutföllum. Töluvert af fuglum í ætisleit, einkum æðarfugl, sendlingur, stelkur og tildra. Vistgerðin er á lista Bernarsamningsins frá 2014 yfir vistgerðir sem þarfnast verndar.	Lágt
Sjávarfitjar	A2.531.G1	Flatarmál 0,14 ha.	Hátt
Starungsmýrarvist	L8.9	Lítið til nokkuð hallandi, deigt til blautt, þýft mýrlendi vaxið mýrastör og fleiri votlendistegundum, á sléttlendi og í hliðum. Á þúfum og rimum vaxa smárunnar og fleiri þurrlendistegundir. Jarðvatn stendur hátt en land fer lítið eða ekki undir vatn í leysingum og flóðum, vatn er fremur steinefnaríkt og land frjósamt. Það er algróið, gróður allhávaxinn, æðplöntur eru ríkjandi en mosi mikill, fléttur finnast vart. Í þennan flokk falla	Mjög hátt

		elftingamýrar en í þeim getur mýrelfting verið með allt eins mikla þekju eða meiri en mýrastör.	
Gulstararflóavist	L8.14	Sléttir, vel grónir, gróskumiklir og frjósamir gulstararflóar og flæðilönd, einkum meðfram ám og vötnum. Jarðvatn er steinefnaríkt, hreyfanlegt og stendur hátt allt árið en land fer yfirleitt undir vatn í vetrar- og vorflóðum. Vistgerðin er því uppskerumikil og gróður þar mjög hávaxinn. Æðplöntur eru ríkjandi en mosapekja er nokkur, fléttur finnast vart.	Mjög hátt
Volgra		10 til 25 °C	

4.4 Menningarminjar

Engar skráðar fornminjar eru á því svæði sem stækkun byggingarreitsins tekur til.

Ragnar Edvardsson skráði minjar á svæðinu og var skýrsla um fornleifakönnun gefin út í október 2012³. Niðurstaða rannsóknarinnar er:

Ljóst er á fornleifakönnuninni að nokkrir minjastaðir hafa orðið fyrir raski vegna ýmissa framkvæmda. Nauðsynlegt er að komið verði í veg fyrir frekara rask með fyrirbyggjandi aðgerðum t.d. að girða utan um þær minjar sem eru í hættu eins og bæjarhól Norður-Botns og litlu tóftina vestan við framkvæmdarsvæði Dýrfisks hf. Mikilvægt er að við frekari skipulagningu jarðarinnar að tillit verði tekið til fornminja og þær merktar sérstaklega svo hægt verði að komast hjá óþarfa skemmdum.

Mynd 4.2 Skráðir minjastaðir í landi Botns í Tálknafirði. Ragnar Edvardsson, 2012.

³ Ragnar Edvardsson, 2012

5 Deiliskipulagsbreyting

Breytingar eru gerðar á skipulagsuppdrætti og í greinargerð.

5.1 Deiliskipulagsbreyting á uppdrætti

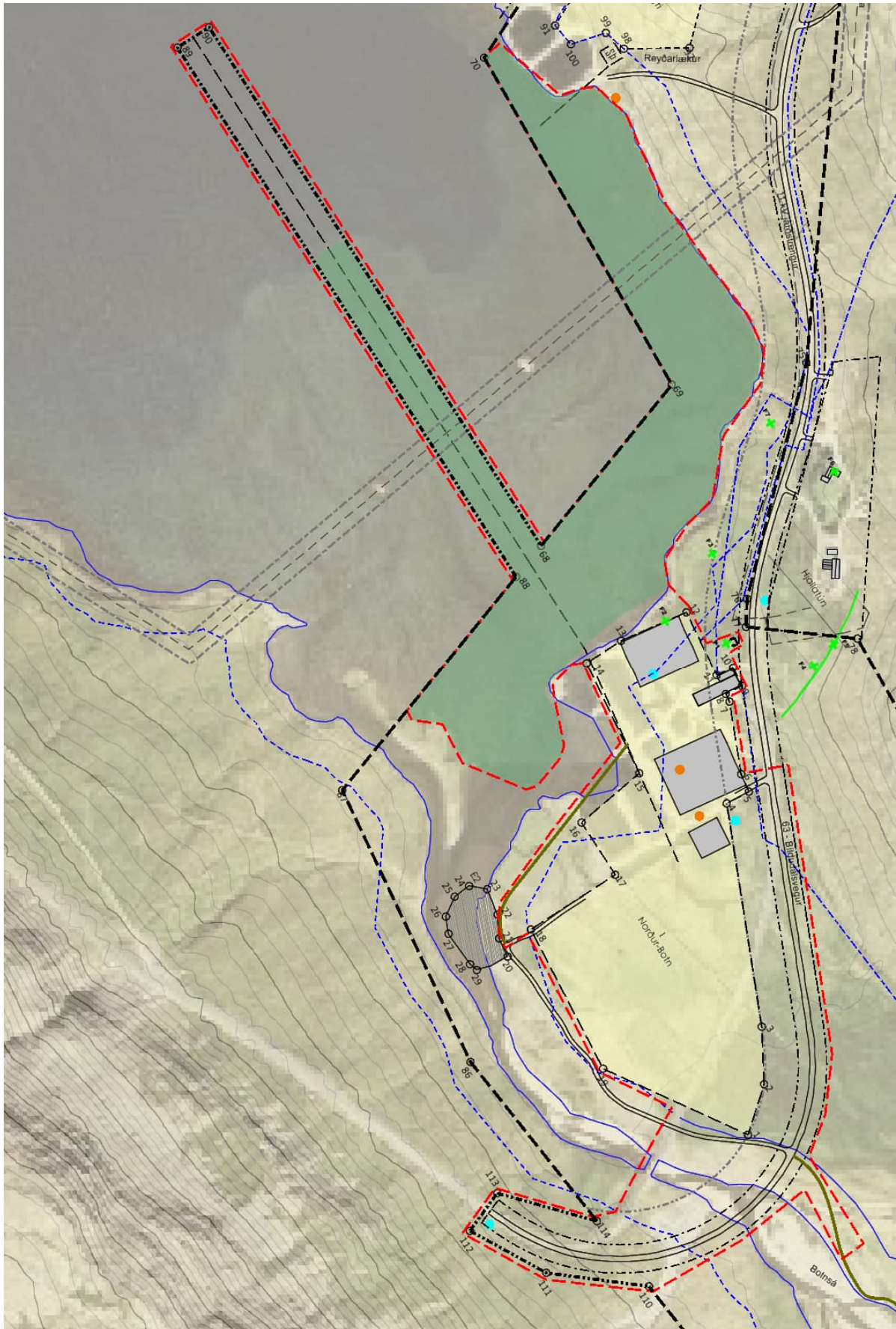
Skipulagsbreytingin tekur til alls deiliskipulagssvæðisins auk þess sem það stækkar um 2,6 ha til norðurs og 0,9 ha til vesturs. Svæði þar sem breytingar verða, eru afmörkuð með rauðri brotalínu á mynd 5.1 og 5.3. Eins og sést á mynd 5.1 stækkar byggingarreitur I um 5,2 ha til suðvesturs meðfram þjóðvegi nr. 63, Bíldudalsvegi, sem skv. tillögu að breytingu Aðalskipulags Tálknafjarðarhrepps 2006-2018 færir til suðausturs. Lóð þjóðvegjar og helgunarsvæði raflína í lofti eru afmörkuð. Svæði sem njóta sérstakra verndar skv. lögum um náttúruvernd nr. 60/2013 m.s.br. eru afmörkuð með skyggingu. Bygging sem er til niðurrifs er skilgreind. Svæði fyrir eldistjarnir og borholur falla burt.

SKÝRINGAR

---	Mörk gildandi skipulags		Núverandi bygging
----	Afmörkun deiliskipulags eftir breytingu		Víkjandi bygging
	Skipulag sýnt á uppdrætti 2	○7	Hnitapunktur
---	Afmörkun svæðis sem breytist		Náttúruverndarsvæði
----	Landamerki	-----	50 m frá miðlínu vegar
[1/2]	Byggingarreitur og auðkenni	—	Hæðarlína 5 m
	Núverandi borhola-kaldavatnsöflun	—	Hæðarlína 20 m
	Núverandi borhola-heitavatnsöflun	—	Strandlína
	Efnistökusvæði	-----	50 m frá vatnsbakka
---	Slóði til framkvæmda og viðhalds	F4 +	Skráðar fornminjar
---	Vatnsveita		
---	Fráveita		

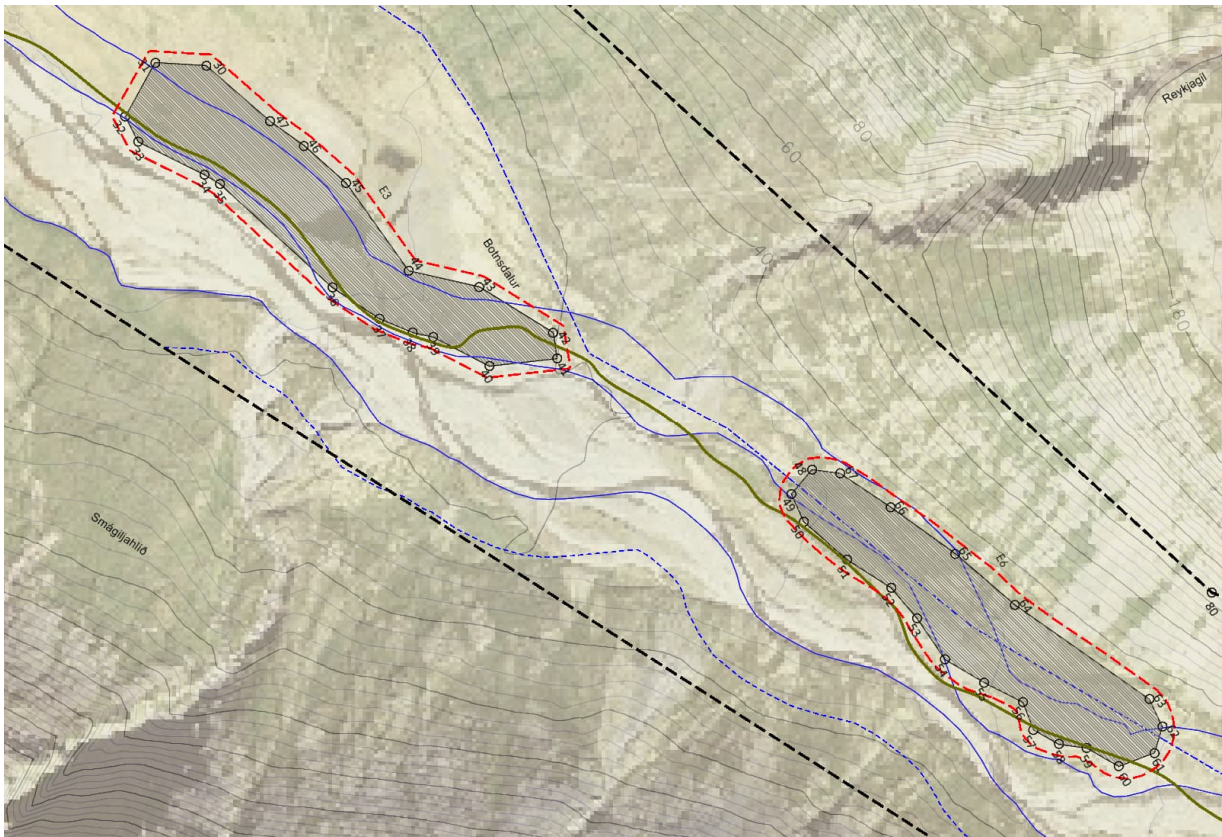
---	Rafveita ásamt helgunarsvæði		

Mynd 5.1 Skýringar deiliskipulags, sbr. Mynd 5.2 og Mynd 5.3.

Mynd 5.2 Stækkun deiliskipulagssvæðis og byggingarreits. Myndkort: Loftmyndir ehf. 2012

Á mynd 5.3 sjást efnistökusvæði E3 sem hefur verið stækkað og efnistökusvæði E6 skilgreint.

Mynd 5.3 Stækkuð efnistökusvæði E3 og E6 í Botnsdal. Myndkort: Loftmyndir ehf. 2012

5.2 Deiliskipulagsbreyting í greinargerð

5.2.1 Landnotkun, liður 3.1

Núverandi skilmálar falla úr gildi.

Eftir breytingu: Deiliskipulagið tekur til þess hluta jarðarinnar Norður-Botns í Tálknafirði sem ætlað er fyrir fiskeldi og framkvæmdir því tengdu. Skipulagssvæðið liggur næst ströndinni og um láglendi í Botnsdal.

Eldistöðin verður öll staðsett á landi. Meginhluti starfseminnar verður innan byggingarreits I en minni einingar og tengd starfsemi verður innan byggingarreits II. Gert er ráð fyrir að nýta jarðvarmann á jörðinni til starfseminnar.

Rannsókn á lífríki svæðis við árósa Botnsár og á leirum þarf að liggja fyrir áður en sótt er um byggingar- og/eða framkvæmdaleyfi.

5.2.2 Lóðir, liður 3.2

Fyrir breytingu: Engar lóðir eru skilgreindar á svæðinu.

Eftir breytingu: Lóð þjóðvegjar er sýnd á uppdrætti. Lóðin er 5,1 ha að stærð og ætluð fyrir samgöngumannvirki.

5.2.3 Byggingarreitur, liður 3.3

Núverandi skilmálar falla úr gildi.

Tafla 5.1 Heimildir til framleiðslu og byggingarmagns fyrir breytingu

Byggingarreitur	Hámarksstærð bygginga, m ² fyrir breytingu	Hámarkshæð bygginga, m fyrir breytingu	Hámarksstærð eldskerja, m ³ fyrir breytingu	Hámarks ársframleiðsla, tonn fyrir breytingu
I, Norður-Botn	8000	Vegghæð: 6 Mænishæð: 9	400	200
II, Keldeyri	8000	Vegghæð: 6 Mænishæð: 9	400	200

Eftir breytingu: Byggingarreitur I er í Norður-Botni og innan hans skal meginhluti starfseminnar vera staðsettur. Byggingarreitur II er á Keldeyri en þar er gert ráð fyrir umfangsminni tengdri starfsemi. Stærð byggingarreita og heimildir til uppbyggingar koma fram í töflu 5.2. Framkvæmdaraðila ber að fjarlægja byggingar og önnur mannvirki eins og sökkla og hvers kyns lagnir þeim tengdum sem eru utan byggingarreits þegar starfsemi, sem í þeim er, hefur verið færð í nýtt húsnæði. Óheimilt er að staðsetja, til lengra eða skemmra tíma, byggingarmannvirki, gáma og hvers kyns geymslurými utan byggingarreits.

Byggingar skulu falla vel að landslagi og nálægri byggð. Við hönnun bygginga skal unnið með mismunandi mænishæðir til að brjóta upp stóra þakfleti. Á sama hátt skal með litum og efni eða öðru uppbroti draga úr einsleitni langra veggja. Hæðarlega bygginga skal vera í eðlilegu samhengi við hæðarlegu landsins, þó skal tekið mið af hækun sjávarborðs á líftíma þeirra. Sjá nánar um frágang í kafla 5.2.14.

Umsókn um framkvæmda- og byggingarleyfi skal fylgja skýringarmyndir þar sem gerð er grein fyrir útliti bygginga og efnis- og litavali.

Tafla 5.2 Heimildir til framleiðslu og byggingarmagns

Byggingarreitur	Hámarksstærð bygginga, m ²	Hámarkshæð bygginga, m	Hámarksstærð eldskerja, m ³	Hámarks framleiðsla lífmassa á ári, tonn
I, Norður-Botn 7,89 ha	40.000	Vegghæð: 6 Mænishæð: 9	57.000	2.200
II, Keldeyri 1,4 ha	5.000	Vegghæð: 6 Mænishæð: 9	3.000	200

5.2.4 Gerð bygginga og hæðarlega, liður 3.4

Núverandi skilmálar falla úr gildi.

5.2.5 Bílastæði og vinnusvæði, liður 3.5

Óbreytt: Fjöldi bílastæða skal vera í samræmi við þá starfsemi sem er á svæðinu. Vinnu- og lagersvæði skulu staðsett neðan þjóðveggar, sem næst byggingum. Aðkoma að byggingum er frá núverandi vegslóða sem sýndur er á uppdrætti.

Bílastæði og vinnusvæði eru ekki sýnd á uppdrætti, en þau skulu sýnd á aðalteikningum.

5.2.6 Eldistjarnir, liður 3.6

Núverandi skilmálar falla úr gildi.

Eftir breytingu: Eldistjarnir eru óheimilar.

5.2.7 Borholur, liður 3.7

Fyrir breytingu: Reiknað er með að nýta þær borholur sem eru þegar til staðar á jörðinni. Að auki er gert ráð fyrir nýjum holum á tveimur svæðum, við Botnsgljúfur og suðvestan við eldistjarnirnar við núverandi stöð. Lagnir frá nýjum holum við Botnsgljúfur verða sameinaðar núverandi lagnaleið að eldisstöðinni.

Eftir breytingu: Nýta skal núverandi borholur á skipulagssvæðinu. Að auki er gert ráð fyrir nýjum holum við Botnsgljúfur. Lagnir frá nýjum holum við Botnsgljúfur verða sameinaðar núverandi lagnaleið að eldisstöðinni. Við leyfisveitingar skal setja skilyrði um hámarks vatnstöku grunn- og yfirborðsvatns auk vöktunar. Viðmið fyrir hámarks vatnstöku yfirborðsvatns skal taka mið af rennsli Keldeyrarár, sbr. eftirfarandi töflu (Tafla 5.3).

Tafla 5.3 Áformuð vatnstaka Arctic Smolt úr Keldeyrará við mismunandi rennsli árinna. Til samanburðar hefur lágmarksrennsli árinna verið mælt 50 l/s.

Vatnsrennsli Keldeyrarár (l/s)	Hámarks vatnstaka (l/s)
>300	100
200-300	80
100-200	50

5.2.8 Efnistaka, liður 3.8

Núverandi skilmálar falla úr gildi.

Eftir breytingu: Öll efnistaka er háð framkvæmdaleyfi sveitarstjórnar skv. lögum nr. 60/2013. Að auki er efnistaka, sem getur haft áhrif á lífríki í ám og vötnum, háð leyfi Fiskistofu skv. lögum nr. 61/2006 um lax- og silungsveiði.

Á deiliskipulagssvæðinu er gert ráð fyrir efnistökusvæði E2 í Botnsárósi neðan Þjóðveggar og E3 og E6 á bökkum Botnsár í Botnsdal. Geymsla spilliefna á efnistökusvæðum er óheimil.

Efnistökusvæði eru hnitsett á skipulagsupprætti.

Tafla 5.4 Heimildir til efnistöku í aðalskipulagi.

E2	Stærð m2	Efnismagn m3	Framkvæmdartími
E2	4000	4000	Ótímabundinn. Vinnsla eftir þörfum landeiganda
E3	27.000	30.000	
E6	24.500	30.000	Til ársloka 2025

Búið er að þrengja árfarveg Botnsár á köflum. Straumhraði á því svæði er því meiri en ella og gæti haft áhrif á bleikjuseiði. Breikka skal farveginn aftur þar sem hann er mjóstur í samráði við fagaðila og með leyfi Fiskistofu skv. lög um lax- og silungsveiði nr. 61/2006. Vanda skal allan frágang þannig að sýnileiki og umhverfisáhrif efnistöku verði í lágmarki, sjá kafla 5.2.14 um frágang.

5.2.9 Veitur, liður 3.9

Núverandi skilmálar falla úr gildi.

Eftir breytingu: Affallsvatn skal leitt til sjávar, um 20 m út fyrir stórstraumsfjöru á um 14 metra dýpi. Raski á landi skal haldið í lágmarki við lagningu fráveiturörs. Frágangur yfirborðs skal vera í sömu hæð og aðliggjandi svæði og þannig að sandmaðksleirurnar jafni sig fljótt í fyrra horf.

Heimilt er að leggja barka yfir leirurnar þegar flytja á seiði í brunnbát. Skal það ávallt gert um sömu braut meðfram núverandi slóða að háspennumastri.

Frárennsli frá starfsmannaaðstöðu verður leitt í rotþró. Fráveitan skal vera skv. reglugerð um fráveitu og skólp nr. 798/1999 og staðsett innan byggingarreits í samráði við Heilbrigðiseftirlit Vestfjarða. Fjarlægja skal eldri lagnir.

5.2.10 Vegir, liður 3.10

Fyrir breytingu: Ekki er gert ráð fyrir nýjum vegum eða slóðum á svæðinu, en núverandi vegir nýtast til framkvæmda og reksturs tengdu fiskeldi. Vegslóði fram Botnsdal að Botnsgljúfri skal einungis nýttur til framkvæmda og viðhalds á borholum.

Eftir breytingu: Byggja má upphækkaðan þjóðveg með tilheyrandi ræsum og brúarmannvirki á 800 metra kafla sunnan Hjallatúns. Gert er ráð fyrir afleggjara frá þjóðvegi 63 að byggingarreit I eins og fram kemur á skipulagsuppdrætti. Aðrir afleggjarar að byggingarreit I skulu aflagðir. Vegslóðar að efnistökusvæðinu í Botnsárósi og fram Botnsdal að Botnsgljúfri skulu einungis nýttir til efnistöku og framkvæmda og viðhalds á borholum. Tenging þeirra við þjóðveginn skal ákvörðuð í samráði við Vegagerðina.

Aðrir afleggjarar skulu aflagðir.

5.2.11 Lýsing, liður 3.11

Óbreytt: Lýsing er heimil á svæðinu en hún skal hæfa tilefninu á hverjum stað, bæði hvað varðar ljósmagn og útlit. Með lýsingu á byggingum og öðrum mannvirkjum skal draga úr neikvæðum áhrifum á umhverfið, til dæmis með því að lýsa upp ákveðin byggingarform eða -hluti sem stuðli að því að brjóta upp einsleitt og stórgert form iðnaðarhúsnæðis. Gæta skal sérstaklega að því að lýsingin valdi ekki óþarfa ljósmengun. Í umsókn um framkvæmda- og byggingarleyfi skal gera grein fyrir fyrirhugaðri lýsingu með skýringarmyndum.

5.2.12 Aðföng og úrgangur, liður 3.12

Núverandi skilmálar falla úr gildi.

Eftir breytingu: Öll geymsla aðfanga og meðhöndlun úrgangs skal vera í samræmi við starfsleyfi. Draga skal skipulega úr myndun úrgangs. Lífniðurbjótanlegur úrgangur skal fluttur til viðurkenndrar eyðingar, urðunar eða endurnýtingar. Ganga skal frá honum í þétt lokuð ílát eða gáma sem losaðir eru eftir þörfum. Spilliefnum og lyfjaafgöngum skal komið til viðurkenndrar spilliefnamóttöku.

Fráveita og meðhöndlun úrgangs skal vera í samræmi við starfsleyfi og samþykkt af heilbrigðiseftirliti.

5.2.13 Gönguleiðir, liður 3.13

Óbreytt: Ekki er gert ráð fyrir nýjum gönguleiðum, öðrum en þeim sem birtar eru í gildandi aðalskipulagi. Innan skipulagssvæðisins fylgja þær þjóðveginum og vegslóða áfram Árbrúnadal. Gönguleiðir eru því ekki merktar sérstaklega á uppdrætti.

5.2.14 Frágangur liður 3.14

Núverandi skilmálar falla úr gildi.

Eftir breytingu: Jarðraski skal haldið í lágmarki á jörðinni. Lögð er áhersla á að hafist verði handa við frágang og landmótun um leið og hverjum áfanga framkvæmda lýkur og að loknu niðurrifi bygginga og mannvirkja utan byggingarreits sbr. kafla 5.2.3. Öll landfylling eldisstöðvar og frágangur hennar skal vera innan byggingarreits. Þar sem landfylling og aflagðar eldistjarnir liggja að strandlengju skal leitast við að móta landið sem líkast náttúrulegri fjöru í nágrenninu.

Áhersla skal lögð á vandaða hönnun og frágang á svæðum næst byggingum. Nýta skal landmótun og gróður til að draga úr neikvæðum áhrifum stórra bygginga. Leggja skal áherslu á sjálfbærar ofanvatnslausnir við lóðarhönnun.

Ganga skal frá borholusvæðum þannig að sem minnst ummerki verði eftir framkvæmdir. Þetta á einkum við um borholur, lagnaleiðir og aðkomu en lega leiða skal valin með það í huga að valda sem minnstum skaða á náttúrunni. Leitast skal við að afmá öll ummerki eftir tæki utan vegslóða.

Vanda skal allan frágang þannig að sýnileiki og umhverfisáhrif efnistöku verði í lágmarki. Sérstök áhersla er á að vandað verði til mótunar og frágangs árbakka þannig að þeir falli vel að umhverfinu og verði sem líkastir náttúrulegum árbökkum og hætta á rofi verði í lágmarki. Hugað skal að því að skapa hagstæðar aðstæður fyrir lífríki í umhverfi árinna til að dafna.

Ganga skal snyrtilega frá vegfláum nýs þjóðveggar og þeir aðlagðir að landi s.s. hvað varðar form, áferð og gróðurhulu.

Afmá skal þjóðveg og brú sem leggjast af og skila landi í hæð við aðliggjandi land. Græða skal svæðið upp með grenndargróðri.

Afmá skal vegslóða sem hafa verið lagðir í ósamræmi við skipulagsupprætti.

Þar sem sár myndast í gróðurhulu, utan næsta nágrennis bygginga, skal landið grætt með grenndargróðri. Þetta á einnig við um eldri sár í gróðurhulunni, s.s. vegna fyrri borana.

Byggingarreitir I og II og nýr vegur eru utan votlendis sem nýtur sérstakrar verndar samkvæmt 61. gr. laga um náttúruvernd nr. 60/2013. Forðast skal allt rask á slíkum svæðum.

Umsókn um framkvæmda- og byggingarleyfi skal fylgja lóðaruppráttur þar sem gerð er grein fyrir lóðarhönnun og landmótun.

5.2.15 Menningarminjar, liður 3.15

Núverandi skilmálar falla úr gildi.

Eftir breytingu:

Skráðir eru 22 minjastaðir á jörðinni en aðeins er staðsetning sjö staða þekkt. Minjastaðir F1, F2 og F10 geta verið í hættu vegna framkvæmda og skal tryggja að þeir verði ekki fyrir raski, með girðingu umhverfis þá á framkvæmdartíma. Að framkvæmdatíma loknum skulu minjastaðir merktir áberandi merkingum. Friðhelgað svæði umhverfis fornleifar sem njóta friðunar skal vera 15 metrar, í samræmi við 22. gr. laga um menningarminjar nr. 80/2012.

Ef fornminjar sem ekki hafa verið skráðar finnast við framkvæmd á svæðinu skal stöðva hana án tafar og tilkynna til Minjastofnunar Íslands, í samræmi við 24. gr. ofangreindra laga. Óheimt er að halda framkvæmdum áfram nema með skriflegu leyfi Minjastofnunar Íslands.

Fornleifum má enginn, hvorki landeigandi, ábúandi, framkvæmdaraðili né nokkur annar – spilla, granda eða breyta, hylja, laga, aflaga eða flytja úr stað nema með leyfi Minjastofnunar Íslands, skv. 21. gr. laganna.

5.2.16 Vöktun, liður 3.16

Núverandi skilmálar falla úr gildi.

Eftir breytingu: Rekstraraðili skal vakta helstu umhverfispætti í nágrenni útrásar frárennslis í samræmi við umfang losunar fyrirtækisins og í þeim tilgangi að meta það álag á umhverfið sem starfsemin veldur. Slíkar mælingar skulu gerðar skv. vöktunaráætlun sem rekstraraðili leggur fram og Umhverfisstofnun samþykkir. Áætlunin skal vera til afmarkaðs tíma hverju sinni. Vakta skal með reglubundnu eftirliti virkni hreinsibúnaðar, losun mengunarefna, dreifingu á losun mengunarefna til viðtaka, ástand viðtaka og vistfræðilegar afleiðingar losunnar. Meta skal umhverfisástand sjávarbotns, t.d. með myndatökum af botninum. Taka skal mið af bæklingi Umhverfisstofnunar, *Upplýsingar um vöktunaráætlanir fiskeldisstöðva*, og útfæra áætlunina í samræmi við staðbundnar aðstæður. Vöktunaráætlun skal liggja fyrir við útgáfu leyfis.

5.2.17 Háspennulínur, nýr liður 3.17

Eftir breytingu: Með háspennuloftlínunum liggur helgunarsvæði en innan þeirra eru engin mannvirki heimil og aðrar framkvæmdir háðar samráði við rekstraraðila línunnar. Allar framkvæmdir innan 3,5 m fjarlægðar frá jarðstrengjum er bannaðar nema með leyfi rekstraraðila.

5.2.18 Hnitaskrá, nýr liður 3.18

Tillaga að breytingu á deiliskipulagi - Norður-Botn
Greinargerð og umhverfisskýrsla

VIÐMIÐUN ISN93

Hnitnr.	Austur	Norður	Hnitnr.	Austur	Norður	Hnitnr.	Austur	Norður	Hnitnr.	Austur	Norður
1	279978.8	574296.8	31	280386.8	574006.4	61	281257.3	573405.4	91	279774.2	575473.4
2	279995.9	574350.5	32	280360.4	573959.8	62	281264.4	573428.5	92	279811.3	575533.0
3	279993.3	574411.5	33	280371.8	573937.9	63	281253.1	573452.5	93	279822.9	575574.8
4	279956.2	574648.2	34	280429.5	573909.3	64	281135.7	573534.2	94	279867.2	575555.9
5	279979.8	574660.9	35	280443.1	573901.1	65	281083.7	573578.6	95	279904.1	575563.6
6	279971.5	574679.4	36	280541.2	573811.2	66	281027.5	573619.1	96	279936.7	575526.2
7	279959.1	574756.3	37	280582.0	573784.0	67	280983.5	573648.7	97	279916.6	575449.7
8	279955.2	574764.5	38	280611.1	573772.0	68	279759.4	574922.1	98	279846.9	575448.8
9	279972.3	574772.9	39	280629.0	573768.1	69	279898.0	575092.8	99	279828.1	575465.6
10	279963.0	574792.8	40	280677.9	573742.9	70	279699.0	575439.3	100	279791.0	575453.6
11	279945.6	574784.5	41	280736.9	573749.5	71	279817.8	575618.3	101	281380.7	573373.3
12	279913.5	574851.7	42	280733.2	573771.7	72	279880.0	575596.3	102	281408.3	573337.7
13	279844.1	574821.6	43	280668.8	573811.5	73	279906.9	575612.0	103	281465.9	573314.7
14	279807.6	574797.6	44	280607.6	573825.7	74	280088.2	575631.5	104	281493.2	573291.4
15	279863.4	574680.3	45	280552.8	573902.0	75	280040.9	575116.0	105	281664.3	573219.7
16	279802.2	574628.0	46	280516.2	573934.1	76	279977.7	574866.0	106	281713.4	573285.7
17	279838.0	574572.7	47	280486.7	573955.7	77	279976.6	574836.3	107	281618.0	573322.1
18	279748.5	574514.6	48	280959.0	573651.8	78	280094.7	574823.8	108	281534.6	573362.2
19	279825.0	574367.0	49	280940.9	573630.6	79	280294.0	574471.3	109	281419.2	573376.1
20	279723.8	574485.9	50	280951.9	573606.6	80	281307.3	573545.0	110	279873.6	574136.1
21	279714.9	574505.2	51	280989.5	573573.6	81	281722.5	573387.4	111	279764.8	574150.5
22	279713.2	574530.4	52	281028.0	573549.1	82	281709.5	573242.0	112	279683.9	574195.0
23	279702.2	574557.3	53	281050.4	573522.6	83	281619.1	573197.5	113	279712.8	574235.0
24	279683.0	574560.7	54	281074.8	573487.0	84	281180.1	573257.0	114	279818.7	574205.2
25	279667.7	574549.5	55	281108.9	573466.6	85	279945.9	574045.1			
26	279658.3	574528.3	56	281142.8	573449.8	86	279684.5	574374.0			
27	279661.2	574510.1	57	281151.7	573425.6	87	279548.4	574662.4			
28	279683.9	574477.7	58	281174.1	573413.4	88	279732.8	574889.4			
29	279691.1	574471.6	59	281198.2	573409.9	89	279373.7	575450.0			
30	280431.2	574003.9	60	281226.1	573394.1	90	279407.3	575471.5			

6 Mat á umhverfisáhrifum stækkunar á seiðaeldisstöð

Stækkun seiðaeldisstöðvarinnar er tilkynningarskyld, samkvæmt 6. gr. laga um mat á umhverfisáhrifum nr. 106/2000 og sbr. lið 1.11 í 1. viðauka laganna. Framkvæmdin var tilkynnt til Skipulagsstofnunar í mars 2021, en eftir þann tíma hafa ný lög um tekið gildi um umhverfismat framkvæmda og áætlana. Skv. ákvæði til bráðabirgða í þeim lögum er heimilt að ljúka málsmeðferð skv. því sem gildir í eldri lögunum. Ákvörðun Skipulagsstofnunar um matskyldu framkvæmdarinnar liggur fyrir.

Áður hefur verið tilkynnt um fyrri stækkun stöðvarinnar til Skipulagsstofnunar og þann 9.12.2016 birti Skipulagsstofnun ákvörðun sína um að sú framkvæmd væri ekki matsskyld.

6.1 Tilkynning um matsskyldu stækkunar seiðaeldisstöðvar

Í fyrirspurn um matsskyldu fyrir seiðaeldisstöð Arctic Smolt í Norður-Botni 2021 er gerð grein fyrir áætlunum fyrirtækisins og fyrri stækkun. Lýst er umhverfisaðstæðum, núverandi starfsemi og forsendum hennar. Umsagnir um tilkynninguna bárust frá níu aðilum en auk þess sendi framkvæmdaraðilinn inn viðbótarupplýsingar til Skipulagsstofnunar. Þeir sem gáfu umsögn voru Tálknafjarðarhreppur, Fiskistofa, Hafrannsóknarstofnun, Heilbrigðiseftirlit Vestfjarða, Matvælastofnun, Minjastofnun Íslands, Orkustofnun, Umhverfisstofnun og Veðurstofa Íslands.

6.2 Ákvörðun Skipulagsstofnunar um matsskyldu seiðaeldisstöðvar

Niðurstaða Skipulagsstofnunar árið 2022 er að fyrirhuguð stækkun seiðaeldisstöðvar í Norður-Botni sé ekki líkleg til að hafa í för með sér umtalsverð umhverfisáhrif með tilliti til eðlis framkvæmdarinnar, staðsetningar hennar og eiginleika hugsanlegra áhrifa hennar. Framkvæmdin er því ekki háð mati á umhverfisáhrifum. Meðal þess sem kemur fram í niðurstöðum ákvörðunar Skipulagsstofnunar er:

Framkvæmdin kemur til með að auka framleiðslugetu eldisstöðvar Arctic Smolt í Norður Botni í 2.400 tonna hámarkslífmassa. Framkvæmdin krefst 14.800 m² af nýbyggingum. Umfang mannvirkjagerðar verður því að teljast nokkurt. Vatnstaka úr borholum og af yfirborði mun einnig aukast og er heildar vatnsnotkun eftir stækkun áætluð allt að 270-290 l/s. Eldið fer fram í lokuðu kerfi og er gert ráð fyrir 95-99% endurnýtingu vatns í eldisstöðinni með RAS tækni. Frá eldinu fellur til lífrænn úrgangur en frárennsli verður hreinsað með tromlusíu og geislað áður en því er veitt til sjávar. Framkvæmdin mun hafa samlegðaráhrif á umhverfi með undangenginni uppbyggingu í eldisstöðinni.

Fyrirhugað framkvæmdasvæði er á svæði sem hefur verið skilgreint sem iðnaðarsvæði og ber merki mannlegra umsvifa þar sem fyrir er fiskeldi með tilheyrandi mannvirkjagerð. Þá liggur Bíldudalsvegur við framkvæmdasvæðið. Vistgerðum með hátt verndargildi á svæðinu ber að forðast að raska nema brýna nauðsyn beri til. Áformað framkvæmdasvæði ber ummerki fyrri framkvæmda, t.a.m. eldistjarna, slóðagerðar, skurðagerðar og landbúnaðar. Rask á framangreindum vistgerðum telst ekki mikið og er um að ræða vistgerðir sem eru útbreiddar á lands- eða svæðisvísu. Að mati Skipulagsstofnunar eru áhrif á vistgerðir og gróður því ekki líkleg til að verða umtalsverð.

Skipulagsstofnun telur að ný mannvirki tengd aukinni framleiðslu komi til með að hafa í för með sér neikvæð sjónræn áhrif. Telur hún að full ástæða sé til að vandað sé til allrar hönnunar mannvirkja og umhverfis þeirra, svo byggingar og önnur mannvirki valdi sem minnstum neikvæðum áhrifum og sómi sér sem best í landi. Að mati Skipulagsstofnunar er mikilvægt að í deiliskipulagi verði lögð áhersla á vandaða hönnun mannvirkja, umhverfismótun og góðan frágang lóðar en slíkar áherslur í deiliskipulagi og samsvarandi kvaðir í framkvæmda- og byggingarleyfum eru líklegar til að draga mjög úr ásýndaráhrifum framkvæmdarinnar.

Við stækkun stöðvarinnar mun aukinn úrgangur koma frá stöðinni og álag á viðtaka vegna losunar

á lífrænum úrgangi því aukast miðað við það sem nú er. Skipulagsstofnun tekur undir ábendingar Umhverfisstofnunar og telur að í starfsleyfi þurfi að setja skilyrði um reglubundið eftirlit með virkni hreinsibúnaðar, losun mengunarefna og ástandi viðtaka. Að teknu tilliti til áforma framkvæmdaraðila um meðhöndlun á frárennsli og að í starfsleyfi verður kveðið á um vöktun á losun og áhrifum á viðtaka telur Skipulagsstofnun að áhrif frárennslis á viðtaka verði óveruleg.

Skipulagsstofnun bendir á að útrásarlögnin hefur hlotið meðferð á grundvelli þágildandi laga nr. 106/2000. Sú stækkun á eldisstöðinni sem ákvörðun þessi tekur til felur ekki í sér rask á leirum. Að mati Skipulagsstofnunar er framkvæmdin ólíkleg til að hafa umtalsverð áhrif á náttúrufyrirbæri sem njóta verndar á grundvelli 61. gr. laga um náttúruvernd.

Framleiðsluaukningunni fylgir aukin vatnsnotkun. Skipulagsstofnun telur í ljósi framlagðra gagna að óvíst sé hvort unnt sé að framleiða 2.400 tonn með þeirri vatnstöku sem áætluð er, m.a. í ljósi þess að framleiðslumagn þarf að taka mið af mögulegu vatnstökumagni. Skipulagsstofnun telur að við leyfisveitingar þurfi að setja skilyrði um hámarks vatnstöku grunn- og yfirborðsvatns auk vöktunar. Viðmið fyrir hámarks vatnstöku yfirborðsvatns þurfi að taka mið af rennsli Keldeyrarár.

Framleiðsluaukningin þýðir að seiðum í eldisstöðinni mun fjölga til muna. Það er því mikilvægt að huga vel að vörnum gegn slyasleppingum til að draga úr líkum á neikvæðum áhrifum vegna erfðablöndunar eldislax við villta laxastofna. Í stöðinni sé lokað kerfi með margfaldri síun og telur Fiskistofa því nær ómögulegt að seiði geti sloppið úr stöðinni. Skipulagsstofnun tekur undir álit Fiskistofu en beinir því jafnframt til Matvælastofnunar að meta hvort ástæða sé til að setja skilyrði um reglubundið eftirlit með virkni sleppivarna í rekstrarleyfi.

7 Umhverfismatsskýrsla

Breyting á deiliskipulagi fyrir Norður-Botn fellur undir lög um umhverfismat framkvæmda og áætlana nr. 111/2021. Áætlunin er unnin samkvæmt skipulagslögum nr. 123/2010, hún er tekin fyrir í sveitarstjórn Tálknafjarðarhrepps.

7.1 Viðfangsefni, nálgun og áherslur í umhverfismati

Áhrifapættir

Áhrifavaldar eða áhrifapættir skipulagsins eru þeir hlutar stefnunnar sem eru líklegir til að hafa áhrif á umhverfið. Umhverfispættir eru þeir þættir sem framkvæmd eða áætlun getur haft áhrif á. Umhverfismatinu er ætlað að lágmarka neikvæð áhrif við gerð áætlunar og hámarka þau jákvæðu. Í töflu hér að neðan (Tafla 7.1) er vinsun umhverfispátta, þ.e. megin matsþættir og umhverfispættir sem eru líklegir til að verða fyrir áhrifum vegna stefnu í deiliskipulagi. Val umhverfispátta byggir á fyrirliggjandi upplýsingum um grunnástand, upplýsingar úr vinnu við umhverfismat framkvæmdarinnar (ákvörðun um matsskyldu) og aðrar forsendur sem liggja fyrir.

Tafla 7.1 Vinsun umhverfispátta. Matsþættir og umhverfispættir sem teljast líklegir til þess að verða fyrir áhrifum vegna skipulagsgerðar í tengslum við uppbyggingu í Norður-Botni.

Matsþáttur ⁴	Umvhverfispættir ⁵	Skýringar
Hagrænir og félagslegir þættir	Íbúar og efnisleg verðmæti	Aukin starfsemi getur eftl atvinnulífið í sveitarfélaginu og haft áhrif á aðra þróun innan þess. Framkvæmdir geta haft áhrif á gildi eigna, m.a. vegna truflunar, breyttrar ásýndar eða aukinnar eftirspurnar. Aðgengi að innviðum, s.s. samgöngum, raforku og neysluvatni hefur áhrif á starfsemina
Náttúrufarslegir þættir	Líffræðileg fjölbreytni, plöntur, dýr, vatn, jarðmyndanir og jarðvegur	Affall til sjávar frá fiskeldi og hugsanleg mengunarslys geta haft áhrif á líffræðilega fjölbreytni á svæðinu. Á sama hátt getur samdráttur í losun næringarefna haft áhrif á lífríki á svæðinu. Framkvæmdir geta haft áhrif á gróður og dýralíf, s.s. truflun á dýralífi og skerðingu á ákveðnum gróðurlendum eða plöntutegundum. Öflun heits og kalds vatns getur haft áhrif á vatnsbúskap sem og jarðfræðilega og líffræðilega þætti
Landslag, ásýnd og menningararfur	Landslag, menningarminjar	Framkvæmdir breyta ásýnd svæðisins. Sjónrænt áhrifasvæði getur verið stórt og áhrifin eru langvarandi. Ljósmeigun utan þéttbýlis. Framkvæmdir geta raskað sögu- og menningarminjum
Heilsa, útivist og öryggi	Heilbrigði manna, landslag	Framkvæmdin getur haft áhrif á aðgengi að útivist og upplifun á svæðinu. Útivist og upplifun íbúa og gesta er ein af forsendum fyrir lífsgæðum. Hugsanleg hækkun sjávarborðs hefur áhrif á öryggi

⁴ Matsþættir taka mið af megin viðfangsefnum við breytingar á aðalskipulagi og gerð deiliskipulags vegna seiðaldisstöðvar í Norður-Botni í Tálknafirði.

⁵ Umhverfispættir sbr. lög um umhverfismat framkvæmda og áætlana nr. 111/2021.

Tafla 7.2 Umhverfisviðmið, umhverfisvísar og umhverfisþættir sem byggt verður á í umhverfismati.

Umhverfisviðmið	Byggt á	Umhverfisvísar	Umhverfisþættir ⁶												
			Íbúar	Heilbrigði manna	Dýr	Plöntur	Líffræðileg fjölbreytni	Jarðvegur	Jarðmyndanir	Vatn	Loftslag	Efnisleg verðmæti	Menningarminjar	Landslag	Næmni fyrir hættu á slysum og náttúruhamförum
Stuðla að heilbrigðu líferni og velliðan fyrir alla frá vöggju til grafar Stuðla að heilnæmu umhverfi og góðum möguleikum til útiveru. Draga úr slysum og dauðsföllum af völdum umferðarslysa	HMS ⁷ -3 LSK 15-26 ⁸	Umferðarslys Hljóðstig Aðgengi að útivist													
Tryggja aðgengi allra að hreinu vatni og sjálfbæra nýtingu þess Auka vatnsgæði með því að draga úr mengun. Vernda og endurheimta vatnstengd vistkerfi, þ.m.t. fjalllendi, skóga, votlendi, ár, grunnvatnsból og stöðuvötn	HMS-6 Lög um stjórn vatnamála	Fráveita Vatnsgæði, mengun Votlendi													
Stuðla að sjálfbærum hagvexti og góðum atvinnutækifærum fyrir alla Viðhalda hagvexti í samræmi við aðstæður. Draga úr hagvexti sem gengur á umhverfið. Stuðla að samkeppnishæfni og eflingu samfélags og atvinnulífs. Stuðla að sjálfbærri ferðaþjónustu sem skapar störf og leggur áherslu á staðbundna menningu og framleiðsluvörur	HMS 8 LSK 15-26	Hagvöxtur, íbúafjöldi Staða atvinnulífs og fjölbreytni Ferðaþjónusta, viðhorf ferðamanna													
Byggja viðnámspolna innviði og styðja nýsköpun Þróa trausta innviði sem eru sjálfbærir og með viðnámspol gagnvart breytingum, í því skyni að styðja við efnahagsþróun og velferð allra. Stuðla að samkeppnishæfni, þoli og eflingu samfélags og atvinnulífs.	HMS-9 LSK 15-26	Hækkun sjávarborðs Veitur Umferð, vegflokun Raforkuflutningur													

⁶ Umhverfisþættir sbr. lög um umhverfismat framkvæmda og áætlana nr. 111/2021.

⁷ Stjórnarráð Íslands. 2020.

⁸ Skipulagsstofnun. 2016.

Tillaga að breytingu á deiliskipulagi - Norður-Botn
Greinargerð og umhverfisskýrsla

Grípa til aðgerða til að berjast gegn loftslagsbreytingum og áhrifum þeirra Auka viðbragðsáætlanir og forvarnir við vá af völdum loftslagsbreytinga og náttúruhamfara. Stuðla að orkuskiptum í samgöngum og kolefnisbindingu. Stuðla að öryggi almennings gagnvart náttúruvá og loftslagsbreytingum	HMS-13 AL 18-30 ⁹ LSK 15-26	Binding kolefnis Losun kolefnis															
Vernda, endurheimta og styðja sjálfbæra nýtingu vistkerfa á landi Tryggja varðveislu, endurheimt og sjálfbæra nýtingu vistkerfa á landi og í ferskvatni og þjónustu þeirra, sérstaklega skóga, votlendis, fjalllendis og þurrlendis í samræmi við alþjóðlegar skuldbindingar. Endurheimta land og jarðveg og vinna að sjálfbærri gróðurframvindu. Grípa til aðgerða til að koma í veg fyrir landnáð og draga úr áhrifum ágengra framandi tegunda á vistkerfi á landi og í vatni	HMS-15 Lög um náttúruvernd	Liffræðileg fjölbreytni Gróðurfar Landbúnaðarland Fuglalíf, vatnalíf Verndarsvæði															
Stuðla að verndun og varðveislu sérstæðrar náttúru og menningar og sögu sem felst m.a. í byggingararfi og landslagi Stuðla að varðveislu og vernd náttúru- og menningarminja, sem felast í liffræðilegum fjölbreytileika, fjölbreytni jarðmyndanna, landslagi og minjum um sögu og búsetu. Staðsetning og hönnun nýrra mannvirkja taki mið af byggingarhefðum, náttúru, landslagi og staðhættum	LSK 15-26 VTF ¹⁰ MSM ¹¹ Lög um menningar-minjar	Fágæti landslags Ásýnd lands Nýtingarsaga Menningarlandslag Náttúruminjar Fornleifaskráning Röskun lands															

⁹ Umhverfis- og auðlindaráðuneytið. 2018.

¹⁰ Umhverfissráðuneytið. 2010.

¹¹ Mennta- og menningarmálaráðuneytið. 2014.

Viðmið og vísar til grundvallar umhverfismati

Umhverfisviðmiðum er ætlað að lýsa æskilegri þróun með tilliti til sjálfbærni og umhverfismála. Umhverfisviðmiðin eru birt í töflu hér að ofan (Tafla 7.2), en þar eru einnig tilgreindir vísar og tengsl við umhverfisþætti sem skilgreind eru í lögum um umhverfismat framkvæmda og áætlana.¹² Umhverfisviðmiðin eru í grunninn byggð á Heimsmarkmiðum Sameinuðu þjóðanna um sjálfbæra þróun. Sérstaklega er tekið mið af heimsmarkmiðum sem valin hafa verið sem forgangsmarkmið íslenskra stjórnvalda og hafa augljós tengsl við skipulagsgerð.¹³ Einnig er byggt á *Landsskipulagsstefnu 2015-2026* og öðrum áætlunum á landsvísi sem marka stefnu um landnotkun, auk laga og reglugerða.

Í umhverfismatinu er unnið með fjóra matsþætti sem taka til meginviðfangsefna í matinu (Tafla 7.1 og Tafla 7.3). Lagt er mat á það hvort skipulagið eða einstakir hlutar þess styðji eða gangi gegn umhverfisviðmiðunum og við framkvæmd matsins er beitt matsspurningum sem vísa til umhverfisviðmiðanna. Tafla 7.3 inniheldur matsspurningarnar sem skilgreindar eru til að greina hvort stefnan styður eða vinnur gegn umhverfisviðmiðunum.

Tafla 7.3 Matsþættir, viðmið og matsspurningar til að greina hvort stefnan deiliskipulagsins styður eða vinnur gegn umhverfisviðmiðunum.

Matsþáttur	Viðmið	Matsspurningar
Hagrænir og félagslegir þættir	Stuðla að sjálfbærum hagvexti og góðum atvinnutækifærum fyrir alla Byggja viðnámsþolna innviði og styðja nýsköpun	- Stuðlar stefnan að atvinnuuppbyggingu á svæðinu? - Stuðlar stefnan/framkvæmdin að sterkari innviðum sem taka mið af umhverfisbreytingum - Stuðlar stefnan/framkvæmdin að poli gagnvart samfélags- og umhverfisbreytingum? - Er stefnan líkleg til að hafa áhrif á ferðamenn og ferðaþjónustu?
Náttúrufarslegir þættir	Vernda, endurheimta og styðja sjálfbæra nýtingu vistkerfa á landi Grípa til aðgerða til að berjast gegn loftslagsbreytingum og áhrifum þeirra	- Hefur stefnan áhrif á svæði þar sem eru merkar náttúruvinnur sem njóta verndar, svo sem á náttúruverndarskrá, 61. gr. náttúruverndarlaga eða alþjóðlegra samninga? - Hefur stefnan áhrif á loftslagsmál, losun GHG og/eða viðbrögð við loftslagsbreytingum?
Landslag, ásýnd og menningararfur	Stuðla að verndun og varðveislu sérstæðrar náttúru og menningar og sögu sem felst m.a. í byggingararfi og landslagi	- Styður stefnan markmið um að staðsetning og hönnun nýrra mannvirkja taki mið af náttúru, landslagi og staðhættum? - Hefur stefnan í för með sér röskun á fornleifum eða svæðum þar sem eru merkar menningarmínjar? - Hefur stefnan áhrif á og/eða raskar fágætum landslagsheildum eða breytir ásýnd lands?
Heilsa, útivist og öryggi	Stuðla að heilbrigðu líferni og vellíðan fyrir alla frá vöggju til grafar Tryggja aðgengi allra að hreinu vatni og sjálfbæra nýtingu þess	- Stuðlar stefnan að möguleikum til útivistar og hreyfingar? - Stuðlar stefnan að vörnum gegn mengun grunnvatns eða röskun á vistkerfum, svo sem með losun eða efnistöku? - Stuðlar stefnan að auknum gæðum umhverfis, svo sem hvað varðar umferðaröryggi og hljóðvist?

Aðferðir við umhverfismat og framsetning niðurstaðna

Við umhverfismatið er stuðst við þær upplýsingar sem liggja fyrir um grunnástand umhverfis, upplýsingar úr tilkynningu vegna fyrirsagnar um matsskyldu og upplýsingar sem koma fram í skipulagsferlinu. Þá er einnig leitað til sérfróðra manna og stofnana og annarra sem að búa yfir þekkingu á staðhættum.

¹²Stuðst er við töflu fyrir umhverfisviðmið, umhverfisvísa og umhverfisþætti í Lýsingu fyrir gerð landsskipulagsstefnu fyrir loftslag, landslag, lýðheilsu, Viðauka við Landsskipulagsstefnu 2015–2026. Viðmiðin og vísar eru útfærðir og aðlagðir að viðfangsefnum í skipulagi vegna Norður-Botns.

¹³ Stjórnarráð Íslands. 2020.

Umhverfismatsskýrslan er unnin samhliða skipulagsgerðinni, þar sem greint er frá mögulegum umhverfisáhrifum af stefnunni í deiliskipulagi. Samhliða er unnin umhverfismatsskýrsla fyrir breytingu á aðalskipulagi sem tekur að hluta til sömu viðfangsefna. Framsetning umhverfismats er í formi matstafla og texta. Lögð er fram tillaga að breytingu á aðalskipulagi og breytingu á deiliskipulagi ásamt umhverfismatsskýrslu til lögbundinnar kynningar.

Í umhverfismatinu er stuðst við vægiseinkunnir við mat á valkostum og einstökum þáttum skipulagsins. Vægiseinkunnirnar byggja á leiðbeiningum Skipulagsstofnunar¹⁴ og stuðst er við sex vægiseinkunnir við matið (Tafla 7.4). Í umhverfismatinu er lagt mat á það hvort stefnan eða valkostir um stefnu styðji eða gangi gegn þeirri stefnu sem umhverfisviðmiðin fela í sér.

Tafla 7.4 Vægiseinkunn fyrir mat á umhverfisáhrifum deiliskipulagsins.

Vægiseinkunn	Skýringar
++	Veruleg jákvæð áhrif. Tillaga að stefnu eða framkvæmd styður viðkomandi umhverfisviðmið og stuðlar að verulega jákvæðri breytingu á umhverfinu.
+	Jákvæð áhrif. Tillaga að stefnu eða framkvæmd styður viðkomandi umhverfisviðmið.
0	Engin eða óveruleg áhrif / Á ekki við. Tillaga að stefnu eða framkvæmd hefur engin, lítil eða óljós tengsl við viðkomandi umhverfisviðmið.
-	Neikvæð áhrif. Tillaga að stefnu eða framkvæmd vinnur gegn eða gengur þvert á viðkomandi umhverfisviðmið.
--	Veruleg neikvæð áhrif. Tillaga að stefnu eða framkvæmd vinnur gegn eða gengur þvert á viðkomandi umhverfisviðmið og stuðlar að verulega neikvæðri breytingu á umhverfinu.
?	Óvissa um áhrif / Vantar upplýsingar. Óvíst er eða háð útfærslu hvort tillaga að stefnu eða framkvæmd styður eða vinnur gegn viðkomandi umhverfisviðmiði.

Stefnukostir

Metnir eru valkostir um útfærslu stefnu í deiliskipulagi, með það að markmiði að matið gefi yfirsýn og veiti upplýsingar um það svigrúm sem er í skipulagsgerð vegna uppbyggingar í Norður-Botni með tilliti til sjálfbærniþátta. Skoðaðir eru eftirfarandi valkostir í tengslum við deiliskipulagsbreytinguna og eftir atvikum bornir saman miðað við núll-kost:

- **Valkostir um áherslur fyrir útfærslu og hönnun svæðisins í deiliskipulagi.**
 - **Áhersla á fjölbreytta notendur svæðisins.** Við útfærslu í deiliskipulagi, vegna færslu þjóðveggar og uppbyggingar seiðaeldisstöðvar, verði áhersla á vandaðan frágang svæðisins, landmótun og lýsingu í samræmi við gæði svæðisins og staðaranda. Áhersla í hönnun svæðisins miðar að þörfum fjölbreyttra hópa sem njóta svæðisins.
 - **Áhersla á nýtingu svæðisins fyrir fiskeldi.** Við útfærslu í deiliskipulagi, vegna færslu þjóðveggar og uppbyggingu seiðaeldisstöðvar, verði áhersla á að skipulag og hönnun svæðisins taki fyrst og fremst mið af uppbyggingu seiðaeldisstöðvar og starfsemi tengda henni.
- **Valkostir um seiðaeldisstöð í Norður-Botni.**
 - **Núll-kostur.** Að ekki komi til frekari uppbyggingar í Norður-Botni.
 - **Uppbygging á núverandi stað.** Aukin framleiðsla fiskiseiða í Norður-Botni, bygging seiðahúss á þeim stað.
- **Valkostir um færslu þjóðveggar í Norður-Botni.**
 - **Færsla þjóðveggar við Botnsdal.** Að þjóðvegur nr. 63 verði færður á um 800 m kafla í Norður-Botni, þ.e. um Botnsdal að Hjallatúni.
 - **Núll-kostur.** Engar breytingar gerðar á legu þjóðveggar nr. 63 í Norður-Botni.

¹⁴ Skipulagsstofnun. 2007.

7.2 Áhrif deiliskipulagsbreytingarinnar og eftirfylgni

Umhverfisáhrif valkosta um áherslur í deiliskipulagi svæðisins í Norður-Botni

Í töflunum hér á eftir er sett fram samanburður valkosta um áherslur fyrir útfærslu og hönnun svæðisins (Tafla 7.5Tafla 7.6).

Tafla 7.5 Umhverfismat valkosta um áherslur fyrir útfærslu og hönnun svæðisins í deiliskipulagi.

	Umhverfisviðmið/matsspurning	Áhersla á nýtingu svæðisins fyrir fiskeldi	Áhersla á fjölbreytta notendur svæðisins
Hagrænir og félagslegir þættir	Stuðla að sjálfbærum hagvexti og góðum atvinnutækifærum fyrir alla Stuðlar stefnan að atvinnuuppbyggingu á svæðinu?	Til skamms tíma verða til störf, þ.e. meðan á framkvæmdum stendur. Til langs tíma litið verða til varanleg störf við seiðaeldisstöðina	Til skamms tíma verða til störf, þ.e. meðan á framkvæmdum stendur. Til langs tíma litið verða til varanleg störf við seiðaeldisstöðina, en áhersla á fjölbreytta notendur svæðisins opnar einnig möguleika t.d. á ferðatengdri starfsemi og fyrir þá sem vilja njóta þeirra gæða sem svæðið býður upp á
	Byggja viðnámsþolna innviði og styðja nýsköpun Stuðlar stefnan/framkvæmdin að sterkari innviðum sem taka mið af umhverfisbreytingum?	Stefnan stuðlar að einhverju marki að eflingu innviða svo sem vegasamgöngum	Stefnan stuðlar að fjölbreyttum innviðum og tekur mið af ólíkum þörfum þeirra sem fara um svæðið, hvort sem það er tengt atvinnustarfsemi eða útivist
	Stuðlar stefnan/framkvæmdin að þoli gagnvart samfélags- og umhverfisbreytingum?	Ný störf við seiðaeldið styrkja byggðina og eykur þol byggðarlagsins gagnvart samfélags- og umhverfisbreytingum	Fjölbreyttir nýtingarmöguleikar og ný störf við seiðaeldið styrkja byggðina og eykur þol byggðarlagsins gagnvart samfélags- og umhverfisbreytingum
	Er stefnan líkleg til að hafa áhrif á ferðamenn og ferðaþjónustu?	Stefnan er líkleg til að hafa neikvæð áhrif á ferðaþjónustu	Stefnan er líkleg til að hafa jákvæð áhrif á ferðaþjónustu að því marki að starfsemi seiðaeldisstöðvarinnar sé hluti af ímynd um hreinleika og sjálfbæra framleiðslu í héraði. Með hönnun, lýsingu, landmótun og vönduðum frágangi er auk þess hægt að milda breytingar sem verða á ásýnd og yfirbragði svæðisins m.a. vegna umfangs bygginga
Náttúrufræðilegir þættir	Vernda, endurheimta og styðja sjálfbæra nýtingu vistkerfa á landi Hefur stefnan áhrif á svæði þar sem eru merkar náttúruminjar sem njóta verndar, svo sem á náttúruminjaskrá, 61. gr. náttúruverndarlaga eða alþjóðlegra samninga?	Stefnan hefur ekki áhrif á svæði þar sem eru merkar náttúruminjar sem njóta verndar samkvæmt náttúruminjaskrá og tillögu að B-hluta náttúruminjaskrár	Stefnan hefur ekki áhrif á svæði þar sem eru merkar náttúruminjar sem njóta verndar samkvæmt náttúruminjaskrá og tillögu að B-hluta náttúruminjaskrár
	Grípa til aðgerða til að berjast gegn loftslagsbreytingum og áhrifum þeirra Hefur stefnan áhrif á loftslagsmál, losun gróðurhúsalofttegunda og/eða viðbrögð við loftslagsbreytingum?	Stefnan hefur óveruleg áhrif á loftslagsbreytingar eða viðbrögð við þeim. Að hluta til er svæðið þegar raskað	Stefnan hefur jákvæð áhrif á loftlagsmál og losun gróðurhúsalofttegunda. Að hluta til er svæðið þegar raskað, en vandaður frágangur og val á heppilegum gróðri stuðlar að bindingu gróðurhúsalofttegunda til langs tíma litið

Tillaga að breytingu á deiliskipulagi - Norður-Botn
Greinargerð og umhverfisskýrsla

Landslag, ásjúnd og menningararfarur	Stuðla að verndun og varðveislu sérstæðrar náttúru og menningar og sögu sem felst m.a. í byggingararfi og landslagi Styður stefnan markmið um að staðsetning og hönnun nýrra mannvirkja taki mið af náttúru, landslagi og staðháttum?	Stefnan styður að einhverju leyti markmið um að staðsetning og hönnun mannvirkja taki mið af náttúru, landslagi og staðháttum	Stefna sem felur í sér áherslu á vandaðan frágang svæðisins, landmótun og lýsingu í samræmi við gæði svæðisins og staðaranda styður markmið um að staðsetning og hönnun nýrra mannvirkja taki mið af náttúru, landslagi og staðháttum
	Hefur stefnan í för með sér röskun á fornleifum eða svæðum þar sem eru merkar menningarminjar?	Stefnan hefur óveruleg áhrif á menningarminjar, en að einhverju leyti hefur minjum verið raskað	Stefna sem felur í sér áherslu á vandaðan frágang svæðisins, landmótun í samræmi við gæði svæðisins og staðaranda er líkleg til að stuðla að varðveislu menningarminja
	Hefur stefnan áhrif á og/eða raskar fágætum landslagsheildum eða breytir ásjúnd lands?	Stefnan hefur ekki í för með sér röskun á fágætum landslagsheildum, en framkvæmdirnar hafa neikvæð áhrif á ásjúnd lands. Stefnan vinnur ekki með þessar ásjúndarbreytingar eða dregur úr þeim	Stefnan hefur ekki í för með sér röskun á fágætum landslagsheildum, en stefnan vinnur með þessar ásjúndarbreytingar og mildar neikvæð áhrif og eftir atvikum dregur fram jákvæð áhrif
Heilsa, útivist og öryggi	Stuðla að heilbrigðu líferni og vellíðan fyrir alla frá vöggu til grafar Stuðlar stefnan að möguleikum til útivistar og hreyfingar?	Stefnan stuðlar ekki að auknum möguleikum til útivistar og hreyfingar og aðgengi að svæðinu eykst ekki að neinu marki. Svæðið er í dag talsvert raskað og hluti þess er að einhverju marki aðgengilegt til útivistar	Stefnan hefur mjög jákvæð áhrif á möguleika til útivistar til lengri tíma lítið með því að gera það aðgengilegt fyrir almenning, eftir því sem kostur er
	Stuðlar stefnan að auknum gæðum umhverfis, svo sem hvað varðar umferðaröryggi og hljóðvist?	Stefnan er ekki líkleg til að stuðla að gæðum umhverfis hvað varðar umferðaröryggi. Stefnan felur ekki í sér samræmingu innviða fyrir ólíka ferðamáta, svo sem með tilliti til öryggis og aðgengis að svæðinu	Stefnan er líkleg til að hafa mjög jákvæð áhrif á umferðaröryggi þar sem áhersla er á fjölbreytta notendur og hefur í för með sér samræmingu innviða fyrir ólíka ferðamáta, svo sem með tilliti til öryggis og aðgengis að svæðinu
	Tryggja aðgengi allra að hreinu vatni og sjálfbæra nýtingu þess Stuðlar stefnan að vörnum gegn mengun grunnvatns eða röskun á vistkerfum, svo sem með losun eða efnistöku?	Stefnan hefur óveruleg áhrif á grunnvatn	Stefnan er líkleg til að hafa jákvæð áhrif á grunnvatn, með áherslu á hönnun og val á viðeigandi gróðri, svo sem sjálfbærum ofanvatnslausnum

Umhverfisáhrif valkosta um seiðaeldisstöð í Norður-Botni

Í töflunum hér á eftir er sett fram umhverfismat uppbyggingar seiðaeldisstöðvar í Norður-Botni (Tafla 7.6). Í aðalskipulagsbreytingunni er auk þess skoðaður valkostur um staðsetningu á Keldeyri, þ.e. vestan núverandi staðsetningar, en sá valkostur er ekki talinn fýsilegur.

Tafla 7.6 Umhverfismat valkosta um uppbyggingu seiðaeldisstöðvar í Norður-Botni og til samanburðar núll-kostur.

	Umhverfisviðmið/matsspurning	Núll-kostur	Uppbygging á núverandi stað
Hagrænir og félagslegir bættir	Stuðla að sjálfbærum hagvexti og góðum atvinnutækifærum fyrir alla Stuðlar stefnan að atvinnuuppbyggingu á svæðinu?	Stefnan stuðlar að óverulegu leyti að atvinnuuppbyggingu, umfram það sem er á svæðinu í dag	Til skamms tíma verða til störf, þ.e. meðan á framkvæmdum stendur. Til langs tíma litið verða til varanleg störf við framleiðsluna
	Byggja viðnámsþolna innviði og styðja nýsköpun Stuðlar stefnan/framkvæmdin að sterkari innviðum sem taka mið af umhverfisbreytingum	Stefnan stuðlar að óverulegu leyti að eflingu innviða	Stefnan stuðlar að óverulegu leyti að eflingu innviða, en starfsemin er að einhverju leyti viðkvæm fyrir sjávarborðsbreytingum vegna landfyllinga. Starfsemin í eldisstöðinni er háð góðu aðgengi að innviðum, svo sem samgöngum, raforku og vatni og byggðarlagið nýtur að einhverju leyti góðs af því
	Stuðlar stefnan/framkvæmdin að þoli gagnvart samfélags- og umhverfisbreytingum?	Stefnan stuðlar að óverulegu leyti að auknu þoli gagnvart samfélags- og umhverfisbreytingum	Ný störf styrkja byggðina og eykur þol byggðarlagsins gangvart samfélags- og umhverfisbreytingum
	Er stefnan líkleg til að hafa áhrif á ferðamenn og ferðaþjónustu?	Stefnan er líkleg til að hafa neikvæð áhrif á ferðaþjónustu	Stefnan er líkleg til að hafa neikvæð áhrif á ferðamenn og ferðaþjónustu til skamms og langs tíma, þ.e. vegna rasks meðan á framkvæmdum stendur og breytinga á yfirbragði og ásýnd svæðisins að framkvæmdum loknum. Áhrifin eru þó háð frágagni og mótun lands
Náttúrufarslegir bættir	Vernda, endurheimta og styðja sjálfbæra nýtingu vistkerfa á landi Hefur stefnan áhrif á svæði þar sem eru merkar náttúruvinjar sem njóta verndar, svo sem á náttúruvinjaskrá, 61. gr. náttúruverndarlaga eða alþjóðlegra samninga?	Stefnan hefur ekki áhrif á svæði þar sem eru merkar náttúruvinjar sem njóta verndar samkvæmt náttúruvinjaskrá og tillögu að B-hluta náttúruvinjaskrár.	Stefnan hefur ekki áhrif á svæði þar sem eru merkar náttúruvinjar sem njóta verndar samkvæmt náttúruvinjaskrá og tillögu að B-hluta náttúruvinjaskrár. Seiðaeldisstöðin verður alfarið starfrækt í lokuðu kerfi og slíkur búnaður er líklegur til að draga umtalsvert úr hættu á seiði að sleppi til sjávar
	Gripa til aðgerða til að berjast gegn loftslagsbreytingum og áhrifum þeirra Hefur stefnan áhrif á loftslagsmál, losun gróðurhúsalofttegunda og/eða viðbrögð við loftslagsbreytingum?	Stefnan hefur óveruleg áhrif á loftslagsbreytingar eða viðbrögð við þeim. Að hluta til er svæðið þegar raskað	Til skemmri tíma veldur stefnan aukinni losun gróðurhúsalofttegunda, vegna röskunar á gróðri og jarðvegi vegna framkvæmda. Að hluta til er svæðið þegar raskað

Tillaga að breytingu á deiliskipulagi - Norður-Botn
Greinargerð og umhverfisskýrsla

Landslag, ásynd og menningararfur	Stuðla að verndun og varðveislu sérstæðrar náttúru og menningar og sögu sem felst m.a. í byggingararfi og landslagi Styður stefnan markmið um að staðsetning og hönnun nýrra mannvirkja taki mið af náttúru, landslagi og staðháttum?	Stefnan hefur ekki áhrif	Um er að ræða mjög stórar byggingar sem hafa áhrif á ásynd lands. Stefnan styður að einhverju leyti markmið um að staðsetning og hönnun mannvirkja taki mið af náttúru, landslagi og staðháttum, enda miði skipulagsákvæði í aðal- og deiliskipulagi að því að lágmarka sjónræn áhrif og að mannvirki og mótun lands sé í sem bestu samræmi við landslag. Byggingarlandið liggur fremur lágt í landinu en það gefur möguleika á að fella mannvirki vel að landslaginu. Mögulega verður byggt á því landi sem vegurinn liggur núna og þannig orðið hluti af frágangi á aflagða veginum
	Hefur stefnan í för með sér röskun á fornleifum eða svæðum þar sem eru merkar menningarminjar?	Stefnan hefur óveruleg áhrif á menningarminjar, en að einhverju leyti hefur minjum verið raskað. óbreytt stefna stuðlar því ekki að varðveislu	Minjar á svæðinu hafa verið skráðar og að einhverju leyti hafa þær þegar orðið fyrir raski. Með mótvægisáðgerðum, svo sem merkingu minjastaða og girðingu, er reiknað með að hægt sé að koma í veg fyrir frekara rask á fornminjum í tengslum við framkvæmdir
	Hefur stefnan áhrif á og/eða raskar fágætum landslagsheildum eða breytir ásynd lands?	Stefnan hefur ekki för með sér röskun á landslagsheildum eða breytir ásynd lands. Hins vegar er svæðið talsvert raskað og umhverfið ófrágengið	Ekki er um að ræða fágætar landslagsheildir en svæðið er þegar talsvert raskað. Miklar breytingar verða á ásynd lands til lengri tíma litið, einkum vegna umfangs bygginga. Til skemmri tíma eru áhrif af raski á framkvæmdatímanum og vegna efnistöku, en til lengri tíma ráðast þau áhrif af frágangi svæða og mótun lands
Heilsa, útivist og öryggi	Stuðla að heilbrigðu líferni og vellíðan fyrir alla frá vöggju til grafar Stuðlar stefnan að möguleikum til útivistar og hreyfingar?	Stefnan hefur óveruleg áhrif á möguleika til útivistar og hreyfingar. Svæðið er í dag talsvert raskað og hluti þess er aðgengilegt til útivistar	Stefnan hefur neikvæð áhrif á möguleika til útivistar, einkum á framkvæmdatímanum, en til lengri tíma ráðast þau áhrif af frágangi svæða og mótun lands og aðgengi fyrir almenning
	Stuðlar stefnan að auknum gæðum umhverfis, svo sem hvað varðar umferðaröryggi og hljóðvist?	Stefnan hefur ekki áhrif	Stefnan kann að einhverju marki að hafa neikvæð áhrif á umferðaröryggi og hljóðvist á framkvæmdatímanum, vegna flutninga, vegagerðar o.fl.
	Tryggja aðgengi allra að hreinu vatni og sjálfbæra nýtingu þess Stuðlar stefnan að vörnum gegn mengun grunnvatns eða röskun á vistkerfum, svo sem með losun eða efnistöku?	Stefnan hefur óveruleg áhrif á grunnvatn, en í dag er stunduð umtalsverð vatnstaka í tengslum við starfsemina.	Við stækkun stöðvarinnar er séð fyrir vatnspörf úr borholum í nágrenninu. Einnig verður komið upp fullkomnari hreinsibúnaði sem byggir á endurnýtingu vatns innan stöðvarinnar og minni mengun vegna frárennslis

Umhverfisáhrif valkosta um um færslu þjóðvegur í Norður-Botni.

Í töflunum hér á eftir er sett fram umhverfismat færslu þjóðveg nr. 63 í Norður-Botni (Tafla 7.7).

Tafla 7.7 Umhverfismat færslu þjóðvegar í Norður-Botni og núllkosts.

	Umhverfisviðmið/matsspurning	Núll-kostur	Færsla þjóðvegar við Botnsdal
<i>Hagrænir og félagslegir bættir</i>	Stuðla að sjálfbærum hagvexti og góðum atvinnutækifærum fyrir alla Stuðlar stefnan að atvinnuuppbyggingu á svæðinu?	Stefnan hefur ekki áhrif á atvinnuuppbyggingu á svæðinu	Til skamms tíma verða til störf, þ.e. meðan á framkvæmdum stendur
	Byggja viðnámsþolna innviði og styðja nýsköpun Stuðlar stefnan/framkvæmdin að sterkari innviðum sem taka mið af umhverfisbreytingum	Óbein neikvæð áhrif. Núverandi lega þjóðvegur þrengir kosti um staðsetningu seiðaeldisstöðvar. Ef ekki kemur til færslu vegarins væri seiðaeldisstöðin byggð að hluta á landfyllingu sem gerir erfiðara um vik að taka tillit til langtíma breytinga á sjávarborði vegna loftlagsbreytinga	Óbein jákvæð áhrif. Stefnan gefur kost á að færa byggingar seiðaeldisstöðvar fjær ströndinni og mannvirki verða síður fyrir áhrifum af langtíma breytingum á sjávarborði vegna loftlagsbreytinga. Minni þörf verður fyrir landfyllingar
	Stuðlar stefnan/framkvæmdin að þoli gagnvart samfélags- og umhverfisbreytingum?	Óveruleg áhrif til langs tíma litið	Óbein áhrif, en til langs tíma litið stuðla bættar samgöngur að sterkari byggð
	Er stefnan líkleg til að hafa áhrif á ferðamenn og ferðaþjónustu?	Stefnan hefur óveruleg áhrif	Stefnan er líkleg til að hafa að einhverju marki neikvæð áhrif á ferðamenn til skamms tíma, þ.e. vegna rasks meðan á framkvæmdum stendur. Til langs tíma litið hefur færsla vegarins jákvæð áhrif á heildaryfirbragð svæðisins svo og umferðaröryggi fyrir ferðamenn og heimamenn
<i>Náttúrufarslegir bættir</i>	Vernda, endurheimta og styðja sjálfbæra nýtingu vistkerfa á landi Hefur stefnan áhrif á svæði þar sem eru merkar náttúruuminjar sem njóta verndar, svo sem á náttúruverndarlaga, 61. gr. náttúruverndarlaga eða alþjóðlegra samninga?	Stefnan hefur ekki áhrif á svæði þar sem eru merkar náttúruuminjar sem njóta verndar samkvæmt náttúruinjasrá og tillögu að B-hluta náttúruinjasrá	Stefnan hefur ekki áhrif á svæði þar sem eru merkar náttúruuminjar sem njóta verndar samkvæmt náttúruinjasrá og tillögu að B-hluta náttúruinjasrá
	Gripa til aðgerða til að berjast gegn loftslagsbreytingum og áhrifum þeirra Hefur stefnan áhrif á loftslagsmál, losun GHG og/eða viðbrögð við loftslagsbreytingum?	Stefnan hefur ekki áhrif	Stefnan veldur aukinni losun gróðurhúsalofttegunda vegna röskunar á gróðri og jarðvegi vegna framkvæmda. Gróið land verður fyrir áhrifum, m.a. tún sunnan við Hjallatún. Á móti er hægt að græða land í fyrri vegstæði
<i>Landslagi</i>	Stuðla að verndun og varðveislu sérstæðrar náttúru og menningar og sögu sem felst m.a. í byggingararfi og landslagi	Stefnan hefur ekki áhrif	Við hönnun vegarins gefst tækifæri á að fella veginn vel að landslaginu og aðliggjandi mannvirkjum

Tillaga að breytingu á deiliskipulagi - Norður-Botn
Greinargerð og umhverfisskýrsla

	Styður stefnan markmið um að staðsetning og hönnun nýrra mannvirkja taki mið af náttúru, landslagi og staðhættum?		
	Hefur stefnan í för með sér röskun á fornleifum eða svæðum þar sem eru merkar menningarminjar?	Stefnan hefur ekki áhrif menningarminjar	Minjar á svæðinu hafa verið skráðar og framkvæmdin er ekki líkleg til að hafa áhrif á skráða minjastaði. Með því að girða og merkja minjastaðina og hanna veginn með tilliti til menningarminja, er hægt að koma í veg fyrir rask á fornminjum í tengslum við framkvæmdina
	Hefur stefnan áhrif á og/eða raskar fágætum landslagsheildum eða breytir ásýnd lands?	Stefnan hefur ekki áhrif	Stefnan hefur óveruleg áhrif á landslagsheildir en með hönnun vegarins gefst tækifæri á að fella hann betur að landslaginu og aðliggjandi mannvirkjum
Heilsa, útivist og öryggi	Stuðla að heilbrigðu líferni og vellíðan fyrir alla frá vöggum til grafar Stuðlar stefnan að möguleikum til útivistar og hreyfingar?	Stefnan hefur óveruleg áhrif á möguleika til útivistar. Núverandi vegur stuðlar að aðgengi að svæðinu að því marki sem mögulegt er að stunda þar útivist	Nýr vegur eykur aðgengi að svæðinu, að því marki sem mögulegt er að stunda þar útivist, þ.e. með hönnun vegarins og útfærslu vegtenginga o.fl.
	Stuðlar stefnan að auknum gæðum umhverfis, svo sem hvað varðar umferðaröryggi og hljóðvist?	Núverandi vegur er ekki hannaður með tilliti til aðstæðna og þeirra krafna sem gerðar eru til þjóðvega	Nýr vegur er hannaður með tilliti til umferðaröryggis og öryggis vegfaraenda sem fara um svæðið, óháð ferðamáta. Að einhverju marki eru neikvæð áhrif á hljóðvist á framkvæmdatímanum, en þau áhrif eru skammvinn og hafa áhrif á fáa
	Tryggja aðgengi allra að hreinu vatni og sjálfbæra nýtingu þess Stuðlar stefnan að vörnum gegn mengun grunnvatns eða röskun á vistkerfum, svo sem með losun eða efnistöku?	Stefnan hefur ekki áhrif	Óveruleg áhrif að því gefnu að gætt sé að lífríki Botnsár við efnistöku og á framkvæmdatímanum

Niðurstaða umhverfismats og samlegðaráhrif

Samanburður valkosta um áherslur eða nálgun í deiliskipulagi í Norður-Botni dregur fram talsverðan mun hvað varðar áhrif á umhverfið (Tafla 7.8). Almennt séð er, samkvæmt umhverfismatinu, jákvæð eða mjög jákvæð áhrif af því að nálgast deiliskipulagsgerðina með tilliti til fjölbreyttra notenda skipulagssvæðisins. Þessi ávinningur skýrist einkum af staðsetningu Norður-Botns gagnvart aðkomu inn til Tálknafjarðar og þeirra gæða sem svæðið býr yfir, þ.e. náttúru svæðisins og menningarminja.

Tafla 7.8 Samantekt umhverfismats valkosta um áherslur í deiliskipulagi í Norður-Botni.

	Umhverfisviðmið/matsspurning	Áhersla á nýtingu svæðisins fyrir fiskeldi	Áhersla á fjölbreytta notendur svæðisins
Hagrænir og félagslegir þættir	Stuðla að sjálfbærum hagvexti og góðum atvinnutækifærum fyrir alla Stuðlar stefnan að atvinnuuppbyggingu á svæðinu?	+	++
	Byggja viðnámsþolna innviði og styðja nýsköpun Stuðlar stefnan/framkvæmdin að sterkari innviðum sem taka mið af umhverfisbreytingum	+	++
	Stuðlar stefnan/framkvæmdin að þoli gagnvart samfélags- og umhverfisbreytingum?	+	++
	Er stefnan líkleg til að hafa áhrif á ferðamenn og ferðaþjónustu?	-	+
Náttúrufarslegir þættir	Vernda, endurheimta og styðja sjálfbæra nýtingu vistkerfa á landi Hefur stefnan áhrif á svæði þar sem eru merkar náttúruvinnur sem njóta verndar, svo sem á náttúruvinnjaskrá, 61. gr. náttúruverndarlaga o.fl.	0	0
	Grípa til aðgerða til að berjast gegn loftslagsbreytingum og áhrifum þeirra Hefur stefnan áhrif á loftslagsmál, losun GHG og/eða viðbrögð við loftslagsbreytingum?	0	+
Landslag, ásjón og menningararfarir	Stuðla að verndun og varðveislu sérstæðrar náttúru og menningar og sögu sem felst m.a. í byggingararfi og landslagi. Styður stefnan markmið um að staðsetning og hönnun nýrra mannvirkja taki mið af náttúru, landslagi og staðhættum?	-	++
	Hefur stefnan í för með sér röskun á fornleifum eða svæðum þar sem eru merkar menningarminjar?	0	+
	Hefur stefnan áhrif á og/eða raskar fágætum landslagsheildum eða breytir ásjón lands?	-	+
Heilsa, útivist og öryggi	Stuðla að heilbrigðu líferni og vellíðan fyrir alla frá vöggju til grafar Stuðlar stefnan að möguleikum til útivistar og hreyfingar?	-	++
	Stuðlar stefnan að auknum gæðum umhverfis, svo sem hvað varðar umferðaröryggi og hljóðvist?	-	++
	Tryggja aðgengi allra að hreinu vatni og sjálfbæra nýtingu þess Stuðlar stefnan að vörnum gegn mengun grunnvatns eða röskun á vistkerfum, svo sem með losun eða efnistöku?	0	+

Áhersla í deiliskipulaginu á nýtingu svæðisins fyrir fiskeldi virðist hafa að einhverju marki jákvæð áhrif á atvinnu og innviði. Neikvæðu áhrifin eru einkum á ásjón, ferðamennsku og útivist og öryggi þeirra sem vilja njóta svæðisins.

Framkomnar lýsingar á staðhættum og upplýsingar úr ferlinu draga upp þá mynd að fyrirhuguð uppbygging seiðaeldisstöðvar er á þegar röskuðu svæði í Norður-Botni. Samanburður valkosta um

staðsetningu uppbyggingar og samanburður við núll-kost leiðir að hluta til í ljós heildaráhrifin af framkvæmdinni (Tafla 7.9). Veigamestu neikvæðu áhrifin eru ekki síst af völdum ásýndarbreytinga og rasks á framkvæmdatímanum, og vegna stærðar bygginga sem hefur áhrif á ásýnd lands til lengri tíma litið.

Tafla 7.9 Samantekt umhverfismats valkosta um seiðaeldisstöð í Norður-Botni.

	Umhverfisviðmið/matsspurning	Núll-kostur	Færsla þjóðvegur við Botnsdal
Hagrænir og félagslegir bættir	Stuðla að sjálfbærum hagvexti og góðum atvinnutækifærum fyrir alla Stuðlar stefnan að atvinnuuppbyggingu á svæðinu?	-	++
	Byggja viðnámsþolna innviði og styðja nýsköpun Stuðlar stefnan/framkvæmdin að sterkari innviðum sem taka mið af umhverfisbreytingum	0	+
	Stuðlar stefnan/framkvæmdin að þoli gagnvart samfélags- og umhverfisbreytingum?	0	++
	Er stefnan líkleg til að hafa áhrif á ferðamenn og ferðaþjónustu?	-	-
Náttúrufræðilegir bættir	Vernda, endurheimta og styðja sjálfbæra nýtingu vistkerfa á landi Hefur stefnan áhrif á svæði þar sem eru merkar náttúruminjar sem njóta verndar, svo sem á náttúruminjaskrá, 61. gr. náttúruverndarlaga o.fl.	0	0
	Gripa til aðgerða til að berjast gegn loftslagsbreytingum og áhrifum þeirra Hefur stefnan áhrif á loftslagsmál, losun GHG og/eða viðbrögð við loftslagsbreytingum?	0	-
Landslag, ásýnd og menningararfur	Stuðla að verndun og varðveislu sérstæðrar náttúru og menningar og sögu sem felst m.a. í byggingararfi og landslagi. Styður stefnan markmið um að staðsetning og hönnun nýrra mannvirkja taki mið af náttúru, landslagi og staðhættum?	0	+
	Hefur stefnan í för með sér röskun á fornleifum eða svæðum þar sem eru merkar menningarminjar?	0	+
	Hefur stefnan áhrif á og/eða raskar fágætum landslagsheildum eða breytir ásýnd lands?	-	-
Heilsa, útivist og öryggi	Stuðla að heilbrigðu líferni og vellíðan fyrir alla frá vögg til grafar Stuðlar stefnan að möguleikum til útivistar og hreyfingar?	0	-
	Stuðlar stefnan að auknum gæðum umhverfis, svo sem hvað varðar umferðaröryggi og hljóðvist?	0	-
	Tryggja aðgengi allra að hreinu vatni og sjálfbæra nýtingu þess Stuðlar stefnan að vörnum gegn mengun grunnvatns eða röskun á vistkerfum, svo sem með losun eða efnistöku?	0	+

Jákvæðu áhrifin af uppbyggingu seiðaeldisstöðvarinnar eru áhrifin á samfélag, á uppbyggingartímanum og varanleg störf við framleiðsluna til lengri tíma litið. Að einhverju marki eru þessar framkvæmdir tækifæri til að koma skikki á nýtingu og umhirðu lands, ganga frá efnisnáðum og ljúka við landmótun svæðisins. Auk þess er innleidd ný tækni í hinni nýju eldisstöð sem nýtir betur vatnið, minnkar mengun í frárennsli og lágmarkar hættu á slysasleppingum.

Efnistaka er áformuð í Botnsdal í tengslum við vegagerð og uppbygginguna í Norður-Botni og er í umsögn Fiskistofu, í tengslum við ákvörðun um matsskyldu, lögð áhersla á að hún spillti ekki fiskgengd í Botnsá.

Í Norður-Botni er nægt rými fyrir starfsemi seiðaeldisstöðvarinnar og allar tengingar við innviði eru þægilegar. Staðsetningin er viðkvæm gagnvart sýnileika og ásýnd, séð frá þjóðvegi nr. 63, þ.e. aðkomu á vegum til Tálknafjarðar.

Áformuð er færsla þjóðvegarins í Norður-Botni, en sú framkvæmd er óháð uppbyggingu seiðaeldisstöðvarinnar eða staðsetningu hennar. Skoðuð eru umhverfisáhrif af færslu vegarins (Tafla 7.10) og þau borin saman við núll-kost. Færsla vegarins hefur almennt séð jákvæð áhrif á umhverfið og mjög jákvæð á umferðaröryggi. Auk þess gefur færsla vegarins kost á að færa byggingar seiðaeldisstöðvar fjær ströndinni, sem hefur í för með sér minni þörf fyrir landfyllingar og mannvirki verða síður fyrir áhrifum af langtíma breytingum á sjávarborði vegna loftlagsbreytinga. Neikvæð umhverfisáhrif eru á losun gróðurhúsalofttegunda vegna losunar jarðvegs og gróðurs.

Tafla 7.10 Samantekt valkosta um færslu þjóðvegar í Norður-Botni.

	Umhverfisviðmið/matsspurning	Núll-kostur	Færsla þjóðvegar við Botnsdal
Hagræni og félagslegir þættir	Stuðla að sjálfbærum hagvexti og góðum atvinnutækifærum fyrir alla Stuðlar stefnan að atvinnuuppbyggingu á svæðinu?	0	+
	Byggja viðnámsþolna innviði og styðja nýsköpun Stuðlar stefnan/framkvæmdin að sterkari innviðum sem taka mið af umhverfisbreytingum	-	++
	Stuðlar stefnan/framkvæmdin að þoli gagnvart samfélags- og umhverfisbreytingum?	0	+
	Er stefnan líkleg til að hafa áhrif á ferðamenn og ferðaþjónustu?	0	+
Náttúrufarslegir þættir	Vernda, endurheimta og styðja sjálfbæra nýtingu vistkerfa á landi Hefur stefnan áhrif á svæði þar sem eru merkar náttúruminjar sem njóta verndar, svo sem á náttúruvinnuáskrá, 61. gr. náttúruverndarlaga o.fl.	0	0
	Gripa til aðgerða til að berjast gegn loftslagsbreytingum og áhrifum þeirra Hefur stefnan áhrif á loftslagsmál, losun gróðurhúsalofttegunda og/eða viðbrögð við loftslagsbreytingum?	0	-
Landslag, ásýnd og menningararfur	Stuðla að verndun og varðveislu sérstæðrar náttúru og menningar og sögu sem felst m.a. í byggingararfi og landslagi. Styður stefnan markmið um að staðsetning og hönnun nýrra mannvirkja taki mið af náttúru, landslagi og staðhættum?	0	+
	Hefur stefnan í för með sér röskun á fornleifum eða svæðum þar sem eru merkar menningarminjar?	0	+
	Hefur stefnan áhrif á og/eða raskar fágætum landslagsheildum eða breytir ásýnd lands?	0	+
Heilsa, útivist og öryggi	Stuðla að heilbrigðu líferni og vellíðan fyrir alla frá vögu til grafar Stuðlar stefnan að möguleikum til útivistar og hreyfingar?	0	+
	Stuðlar stefnan að auknum gæðum umhverfis, svo sem hvað varðar umferðaröryggi og hljóðvist?	--	++
	Tryggja aðgengi allra að hreinu vatni og sjálfbæra nýtingu þess Stuðlar stefnan að vörnum gegn mengun grunnvatns eða röskun á vistkerfum, svo sem með losun eða efnistöku?	0	0

Núll-kostur, það ef ekki kemur til færslu vegar, hefur almennt séð óveruleg umhverfisáhrif. Neikvæðu umhverfisáhrifin tengjast einkum samspilinu við uppbyggingu seiðaeldisstöðvarinnar og þörf fyrir gerð landfyllingar. Núllkosturinn hefur auk þess ekki í för með sér úrbætur í umferðaröryggi og sá þáttur er metinn hafa verulega neikvæð umhverfisáhrif.

Veigamikill þáttur í samlegðaráhrifum af framkvæmdum í Norður-Botni eru sjálfar byggingarnar og innviðir í tengslum við þær. Uppbyggingin í Norður-Botni er í dreifbýli og ekki eru mörg önnur mannvirki á svæðinu. Samlegðaráhrifin af uppbyggingu seiðaeldisstöðvar og færslu vegarins í Norður-Botni varða fyrst og fremst sjónræn áhrif. Hægt er að lágmarka þau áhrif með vönduðum frágangi, landmótun og hönnun lands. Samanburður valkosta um áherslur í deiliskipulagsgerðinni benda til þess að jákvæð eða mjög jákvæði umhverfisáhrif séu af því að leggja áherslu á útfærslu á skipulagi með tilliti til fjölbreyttrar notkunar svæðisins, þ.e. að líta heildstætt á þær áskoranir sem blasa við á skipulagssvæðinu. Með skipulagsákvæðum og hönnun er mögulegt að lágmarka neikvæð umhverfisáhrif og eftir atvikum draga fram jákvæð áhrif. Slíkar áherslur ættu ekki að draga úr gildi svæðisins við uppbyggingu seiðaeldisstöðvar. Reiknað er með að nýtt verði sameiginleg efnitökusvæði og þar þarf einnig að vanda frágang.

Stakar framkvæmdir

Fjölmargar framkvæmdir tengjast uppbyggingunni í Norður-Botni. Byggingarnar eru umfangsmiklar og um staðsetningu þeirra er fjallað í samanburði valkosta. Uppbyggingunni fylgir einnig mikið af lögnum, vatns- og raflögnum og frárennsli. Efnistaka er áformuð í Botnsdal í tengslum við framkvæmdirnar og vatnsöflun fyrir eldið mun einnig fara fram úr borholum í dalnum. Þjóðvegur nr. 63 verður færður og búin til ný vegtenging að eldisstöðinni.

Eftirfylgni og vöktun

Í samræmi við niðurstöðu umhverfismatsins er mikilvægt að settir verði skýrir skilmálar um hönnun mannvirkja, landmótun og frágang svæðisins að framkvæmdum loknum. Einnig skilmála um lýsingu og myrkurgæði á svæðinu.

8 Heimildir

- ASC Salmon Standard v1.3. (2020). Sótt frá Aquaculture Stewardship Council: <https://www.asc-aqua.org/what-we-do/our-standards/farm-standards/the-salmon-standard/>
- Eðvardsson, R. (2012). *Fornleifakönnun á minjum í landi Norður-Botns í Tálknafirði. Unnið fyrir Dyrfisk.*
- Egilsson, J. G. (30. ágúst 2012). Tölvupóstur. *Fyrirspurn um nauðsyn ofanflóðahættumats fyrir fiskeldisstöð í botni Tálknafjarðar.* Veðurstofa Íslands.
- Gústavsson, A. (október 2016). Tilkynning Arctic Fish um stækkun leyfis fyrir seiðastöð Arctic Smolt í Norður-Botni í Tálknafirði.
- Hafstað, Þ. H. (2001). *Norðurbotn í Tálknafirði. Um ferskvatnsöflun fyrir fiskeldi.* Orkustofnun.
- Heimsmarkmiðin - forgangsmarkmið.* (2. desember 2020). Sótt frá Stjórnarráð Íslands: <https://www.stjornarradid.is/verkefni/utanrikismal/throunarsamvinna/heimsmarkmidin/for gangsmarkmid-rikisstjornarinnar/>
- Heimsmarkmiðin.* (6. apríl 2020). Sótt frá Stjórnarráð Íslands: <http://heimsmarkmidin.is/>
- Lög um mat á umhverfisáhrifum nr. 106/2000.
- Lög um menningarminjar nr. 80/2012.
- Lög um náttúruvernd nr. 60/2013.
- Lög um umhverfismat framkvæmda og áætlana nr. 111/2021.
- Lög um varnir gegn mengun hafs og stranda nr. 33/2004.
- Lög um vernd, friðun og veiðar á villtum fuglum og spendýrum nr. 64/1994.
- Matvælastofnun. (22. desember 2017). Rekstrarleyfi til fiskeldis. *Rekstrarkeyfisnúmer: Nr FE-1126. Arcit Smolt.*
- Menningarstefna í mannvirkjagerð: Stefna íslenskra stjórnvalda í byggingarlist.* (2014). Sótt 4. apríl 2020 frá Mennta- og menningarráðuneyti: <https://www.stjornarradid.is/raduneyti/mennta-og-menningarmalaraduneytid/>
- Metúsalemsson, S. (12. október 2020). Tölvupóstur. *Fyrirspurn um vistgerðir í Norður-Botni.* Náttúrufræðistofnun Íslands.
- Reglugerð um heimild til lagningar sæstrengja og neðansjávarleiðslna nr. 600/2018.
- Skipulagslög nr. 123/2010.
- Skipulagsreglugerð nr. 90/2013.
- Skipulagsstofnun. (2007). *Leiðbeiningar um umhverfismat áætlana.* Sótt 4. apríl 2020 frá Skipulagsstofnun: <http://www.skipulag.is/media/pdf-skjol/aaetlanamat.pdf>.
- Skipulagsstofnun. (2016). *Landsskipulagsstefna 2015–2026 ásamt greinargerð.* Sótt frá Landsskipulagsstefna: <http://www.landsskipulag.is/>
- Skipulagsstofnun. (9. desember 2016). *Úrskurður. Stækkun á seiðastöð Arctic Smolt hf. að Norður-Botni, Tálknafirði - Ákvörðun um matsskyldu.* Skipulagsstofnun.
- Skipulagsstofnun. (22. júní 2022). *Framleiðsluaukning í eldisstöð Arctic Smolt í Norður-Botni, Tálknafirði - Ákvörðun um matsskyldu.* Skipulagsstofnun.
- Tálknafjarðarhreppur. (2006). *Aðalskipulag Tálknafjarðarhrepps 2006-2018.*
- Tálknafjarðarhreppur. (2014). *Aðalskipulag Tálknafjarðarhrepps 2006-2018. Breytingar í Norður-Botni. Greinargerð og umhverfisskýrsla.* Tálknafjarðarhreppur.
- Tálknafjarðarhreppur. (2014). *Deiliskipulag Norður-Botn. Greinargerð ásamt umhverfisskýrslu.* Tálknafjarðarhreppur.
- Umhverfis og, a. (2018). *Aðgerðaráætlun í loftslagsmálum 2018-2030. Fyrsta útgáfa september 2018.* Sótt frá Stjórnarráð Íslands: <https://www.stjornarradid.is>

- Umhverfisráðuneytið. (2010). *Velferð til framtíðar: Sjálfbær þróun í íslensku samfélagi - Áherslur 2010-2013*. Sótt frá Stjórnarráð Íslands: <https://www.stjornarradid.is/>
- Umhverfisstofnun. (10. janúar 2017). *Starfsleyfi til framleiðslu á laxa- og regnbogasilungaseiðum. Arctic Smolt hf*. Sótt frá Umhverfisstofnun: <https://www.ust.is/>
- Umhverfisstofnun. (13. nóv. 2020/26. júní 2021). *Fráveitu- og fastefnismeðhöndlun fiskeldisstöðva á Íslandi*. Leiðbeiningarskjal. Sótt frá Umhverfisstofnun: <https://www.ust.is/>
- Umhverfisstofnun. *Upplýsingar um vöktunaráætlanir fiskeldisstöðva*. Sótt frá Umhverfisstofnun: <https://www.ust.is/>
- Umhverfisstofnun. *Vatnaáætlun fyrir Ísland 2022 – 2027. Drög til kynningar*. Sótt frá Umhverfisstofnun: <https://www.ust.is/>
- ÞHH. (23. ágúst 2012). *Um borholurnar í Norðurbotni í Tálknafirði*. ÍSOR.
- Þórisson, B. (2014). *Athugun á búsvæðum og seiðabúskap í Botnsá í Norður-Botni í Tálknafirði. Unnið fyrir Dýrfisk. NV nr. 11-14*. Náttúrustofa Vestfjarða.
- Þorbjörg Sigfúsdóttir og Magni Hreinn Jónsson (18.2.2021). *Ofanflóðahættumat fyrir Norður-Botn í Tálknafirði*. Veðurstofa Íslands.